

primair openbaar onderwijs noord veluwe

proo

Jaarverslag 2015

Maart 2016
Jaarverslag 2015

Oosteinde 17, 3842 DR Harderwijk
Tel. 0341 466370, Fax 0341 423 684
mail@stichtingproo.nl
www.stichtingproo.nl

Inhoudsopgave

A	Algemeen deel.....	2
1.	Inleiding	2
1.1	Samenvatting	2
1.2	Verantwoording	3
2.	Bestuur en Organisatie.....	5
2.1	Bestuur	5
2.2	Strategisch beleidsplan 2013-2018 en resultaten 2015	5
2.3	Management & Bestuurskantoor	11
2.4	(Gemeenschappelijke) Medezeggenschapsraad (G)MR	11
2.5	Organisatie en communicatie	12
2.6	Instandhouding	12
2.7	Het scholenbestand en voorzieningen	13
2.8	Het leerlingenbestand	13
2.9	Deelnamepercentage openbaar onderwijs	15
2.10	Lokale educatieve agenda (LEA)	15
2.11	Marketing en Communicatie	15
3.	Onderwijs en Kwaliteit.....	18
3.1	Kwaliteitszorgbeleid	18
3.2	Klachtenregeling	18
3.3	Inspectie	18
3.4	Opbrengsten	19
3.5	ICT	20
3.6	Passend onderwijs	21
3.7	Kenniscentrum	22
4.	HRM.....	23
4.1	Beleidsontwikkeling	23
4.2	Professionalisering	23
4.3	Formatie en personeelsbestand	23
4.4	Sociaal Plan en reorganisatieplan	25
4.6	Mobiliteit	25
4.7	Verzuim	25
4.8	Informatievoorziening en overig	25
5.	Huisvesting en facilitaire zaken.....	26
5.1	Aanvragen, afhandeling en planning	26
5.2	Nieuwbouw en renovatie	26
5.4	Facilitaire zaken	26
5.5	Doordecentralisatie onderwijshuisvesting	26
6.	Financiën	27
6.1	Inleiding	27
6.2	Financiële situatie per 31 december 2015	27
6.3	Financiële gang van zaken gedurende het verslagjaar	30
6.4	Investerings	31
6.5	Financiële beleid	32
7.	Continuïteitsparagraaf.....	33
7.1	Gegevensset	33
7.2	Overige rapportages	35
8.	Kengetallen en grafieken.....	40
	Lijst met afkortingen.....	42
	Bijlagen	43
B	Jaarrekening 2015.....	50
B1	Grondslagen	51
B2	Balans per 31 december 2015	55
B3	Exploitatierkening over 2015	57
B4	Kasstroomoverzicht over 2015	58
B5	Toelichting op de balans per 31 december 2015	59
B6	Niet in de balans opgenomen verplichtingen /niet uit de balans blijvende rechten	64
B7	Toelichting op de exploitatierkening over 2015	65
C	Overige gegevens	69
C1	Controle verklaring	70
C2	(Voorstel) bestemming van het exploitatiesaldo	73
C3	Gebeurtenissen na balansdatum	74
C4	Overzicht verbonden partijen	74
C5	Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector	75

A Algemeen deel

1. Inleiding

U treft hierbij het jaarverslag 2015 van Stichting Proo (Bestuur Primair openbaar onderwijs Noord Veluwe) aan. Stichting Proo (Proo) is verantwoordelijk voor het openbaar onderwijs in 8 gemeenten in de regio Noord-Veluwe. Dit betreft een zeer gevarieerd onderwijsaanbod, verdeeld over 21 scholen (30 locaties) voor het basisonderwijs; 275 personeelsleden zijn verantwoordelijk voor het onderwijs aan ruim 2600 leerlingen.

Proo dankt zijn medewerkers, Raad van Toezicht en betrokkenen van de 8 gemeenten van harte voor hun betrokkenheid en inzet. Alleen dankzij onze medewerkers en stakeholders kan Proo zijn doel, kwaliteitsonderwijs bieden aan de kinderen op onze scholen, bereiken.

1.1 Samenvatting

In dit jaarverslag treft u informatie aan over het gevoerde beleid en de ontwikkelingen gedurende het kalenderjaar 2015 van de Stichting Proo Noord-Veluwe. In 2015 is er verder uitvoering gegeven aan het strategisch beleidsplan stichting Proo 2013-2018. Een overzicht van de mate waarin de gestelde doelen van het beleidsplan zijn gerealiseerd, is opgenomen in hoofdstuk 2. In dit jaarverslag zijn naast relevante kwalitatieve en kwantitatieve gegevens ook de vergelijkende gegevens van voorgaande jaren opgenomen. In de bijlage zijn school- of stichting specifieke gegevens en grafieken opgenomen.

De hoofdthema's in het strategisch beleidsplan zijn een solide financiële basis ten behoeve van continuïteit, het versterken van hoge onderwijskwaliteit, toenemend gebruik van informatietechnologie, bilinguaal onderwijs en voortdurende professionalisering. Daarnaast is er veel aandacht voor het werken vanuit de kernwaarden van de stichting, zijnde: professioneel, betrokken en vernieuwend.

Sinds 1 maart 2014 is scheiding van toezicht en bestuur gerealiseerd in de vorm van een éénhoofdig College van Bestuur en een Raad van Toezicht. De Raad van Toezicht (RvT) bestond in 2015 uit vijf leden. De acht gemeenten zijn betrokken gebleven bij de stichting Proo vanuit een coördinatiepunt. Een lid van de RvT is in december teruggetreden in verband met het aanvaarden van een lidmaatschap in de gemeenteraad van Elburg. De ontstane vacature wordt in 2016 ingevuld.

De versterking van de bedrijfsvoering binnen Proo had volop de aandacht in 2015. De interne bedrijfsvoering en controlesystemen zijn verankerd. Van het administratiekantoor OSG/Metrium is afscheid genomen. De dienstverlening voor Personeels- en Salarisadministratie, alsmede Financiën is in 2015 uitbesteed aan het Onderwijsbureau Twente (Obt). Samen met het accountantsbureau Flynth is een analyse gemaakt van de aanwezige risico's. In 2016 wordt nader beleid betreffende risicomanagement geïmplementeerd.

Het resultaat van de stichting is negatief vanwege een bewuste kwaliteitsimpuls rondom ICT, Marketing, HRM en extra formatie inzet vanwege kwaliteitsverbetering op enkele scholen, met name de (te) kleine scholen.

De nieuwe directiestructuur is steviger geborgd en op het gebied van professionalisering is verder geïnvesteerd in onderwijskundig leiderschap van meerscholen directeuren en locatieleiders.

Stichting Proo zit in een vierjarig professionaliseringstraject om duurzame schoolverbetering te verankeren en het leren van elkaar te versterken. Alle leraren en scholen zijn in gezamenlijke ontmoetingen in gesprek over versterken van klassenmanagement, didactiek en zorg. De effecten daarvan zijn meet- en merkbaar.

Op het gebied van onderwijs en kwaliteitsbeleid heeft 2015 vooral in het teken gestaan van opbrengstgericht werken en “De basis op orde”. Het beleid voor passend onderwijs en leerlingen met talenten heeft verder vorm gekregen. Op het gebied van ICT zijn trainingen verzorgd voor alle leerkrachten en voor het gebruik van tablets en educatieve- en andere software. Enkele scholen zijn gestart als Inspirium-school.

Het leerlingenaantal is stichtingsbreed voornamelijk vanwege de krimp gedaald. Op een aantal scholen heeft een stijging plaatsgehad en in enkele gemeenten is het marktaandeel gestegen. Twee zelfstandige scholen zijn per augustus 2015 omgezet in dislocaties, een bestaande dislocatie is definitief opgeheven en een dislocatie is verhuisd naar een andere school. Het personeelsbestand is daardoor per 1 augustus 2015 verminderd met 9 fte.

De scholen van Proo staan merendeels in een krimpgebied. Dat betekent dat Proo een actief beleid heeft vastgesteld in het kader van de spreiding en instandhouding van haar scholen. Daarbij wordt vanuit een meerjarenperspectief gekeken naar de positie van onze scholen, de financiële houdbaarheid en de voorwaarden voor de onderwijskwaliteit (zie 3.4).

In 2015 heeft Proo in dit kader beleid voor de periode 2015-2020 vastgesteld. Daarin is opgenomen op welke wijze de Stichting vorm wil geven aan krachtige kwalitatieve kernscholen in verschillende gemeenten.

Het afgelopen jaar 2015 heeft de Stichting de ingeslagen weg vanaf 2012 en doelstellingen binnen het Strategisch Beleidsplan (2013-2018) verder vorm kunnen geven. Er is een duidelijk positieve beweging waar te nemen binnen alle lagen van de organisatie. Daar zijn we trots op.

We realiseren ons dat de huidige demografische ontwikkelingen en veranderend beleid het nodige vraagt van onze leraren (kleine scholen/combi-groepen), het (locatie)leiderschap en de staf. Samen met alle betrokkenen in en om de stichting gaan we in 2016 verder met het vormgeven op welke wijze we onze ambities verder kunnen realiseren. Samen staan we Sterk en werken we vanuit onze kernwaarden aan krachtige en kwalitatieve scholen: Betrokken – Professioneel – Vernieuwend.

1.2 Verantwoording

Ministerie

Vanuit het ministerie zijn voorschriften vastgesteld in de “Regeling jaarverslag primair onderwijs en (voortgezet) speciaal onderwijs” waaraan een jaarverslag moet voldoen. Jaarlijks vóór 1 juli moet het verslag worden ingediend bij het ministerie. Dit jaarverslag bestaat uit:

- een bestuursverslag,
- een jaarrekening en
- overige gegevens, waaronder de accountantsverklaring.

Intern Toezicht en Coördinatiepunt

De jaarlijkse procedure voor de vaststelling van het jaarverslag en de jaarrekening is als volgt:

- a) Voor 1 maart Concept jaarrekening aangeboden (door administratiekantoor en controller).
- b) In maart/begin april Bespreking door College van Bestuur en Raad van Toezicht
- c) Begin april Aanbieding jaarrekening aan de coördinatiegroep van de gemeenten
- d) In april Bespreking in ambtelijk overleg gemeenten
- e) Mei/juni Zienswijze vanuit coördinatiegroep naar College van Bestuur
- f) Juni Goedkeuring jaarrekening en jaarverslag door Raad van Toezicht

Horizontale verantwoording

In het kader van de externe verantwoording wordt het jaarverslag na vaststelling door het bestuur en de GMR geplaatst op de website van de stichting: www.stichtingproo.nl

Verantwoording op schoolniveau

De scholen doen jaarlijks verslaglegging aan verschillende belanghebbenden in de vorm van:

- een onderwijskundig jaarverslag vóór de herfstvakantie over het voorafgaande schooljaar aan de omgeving van de school (publieksverslag);
- actualisering van de schoolgids;
- realisatie van het jaarplan van de school op basis van het schoolplan en het strategische beleid van de stichting;
- bilaterale gesprekken met ouders;
- periodiek overleg met de medezeggenschapsraad;
- periodiek overleg tussen directie en bestuur.

2. Bestuur en Organisatie

2.1 Bestuur

Stichting Proo vormt het bestuur van 21 openbare basisscholen (30 locaties) in de gemeenten Elburg, Epe, Ermelo, Harderwijk, Heerde, Nunspeet, Oldebroek en Putten. Sinds 1 maart 2014 heeft stichting Proo een College van Bestuur en een Raad van Toezicht. De Raad van Toezicht bestaat normaliter uit vijf leden met een toezichhoudende rol. De bestuurlijke taken worden uitgevoerd door het College van Bestuur (CvB). De voorzitter van het CvB is dhr. Berend Redder. Het College van Bestuur is eindverantwoordelijk voor het beleid van de stichting, legt verantwoording af aan de Raad van Toezicht en wordt ondersteund door medewerkers van het bestuurskantoor. Het bestuurskantoor is gevestigd in Harderwijk. In het managementstatuut is opgenomen hoe de verdeling in verantwoordelijkheden is tussen bestuur en directie.

In **de bijlage 2.1** is een overzicht opgenomen van de leden van de Raad van Toezicht.

De RvT is in het verslagjaar 2015 5 keer bijeengekomen.

Het organogram 2015 van Proo is opgenomen in **bijlage 2.1a**.

2.2 Strategisch beleidsplan 2013-2018 en resultaten 2015

In 2013 is het strategisch beleidsplan vastgesteld voor de jaren 2013-2018. Dit plan vormt de basis voor de verantwoording in dit jaarverslag.

Naast een beschrijving van de missie, visie en kernwaarden ligt de focus op de volgende hoofdthema's:

- Onderwijskwaliteit; Opbrengstgericht werken
- Professionalisering; Vakmanschap
- Informatietechnologie
- Bilinguaal onderwijs
- Wereldburgerschap

De visie, missie en de kernwaarden zijn uitgewerkt in hoofddoelstellingen op de verschillende beleidsterreinen:

1. Bestuur en organisatie
2. Onderwijs
3. Personeel
4. Communicatie
5. Huisvesting
6. Financiën

De hoofddoelstellingen zijn algemeen geformuleerd en geconcretiseerd in resultaten en indicatoren. De resultaten zijn de basis voor de jaarplannen van de stichting en de scholen.

Hieronder vindt u de evaluatie van de doelen voor 2015 per beleidsterrein.

Evaluatie doelen strategisch beleidsplan 2015

Bestuur en organisatie		
	Doelen	Resultaat 2015
5.1 Stichting Proo is een professionele en transparante onderwijsorganisatie		
5.1.1	Er is sprake van een professionele leercultuur	In 2014 is gestart met een vierjarig professionaliseringstraject als onderdeel van de Professionele leergemeenschappen Medewerkers, locatieleiders en meerscholendirecteuren nemen en krijgen de tijd voor onderlinge samenwerking, o.a. tijdens de train de trainer bijeenkomsten, clusterbijeenkomsten en teambijeenkomsten. Samen Leren Inhoud Geven is duidelijk gegroeid en er is een toenemende mate sprake van een lerende cultuur. Op de meeste scholen zijn in het verslagjaar oudertevredenspeilingen gehouden. Op de overige scholen heeft dat plaatsgevonden in 2014.
5.1.2	Stichting Proo voldoet aan de code Goed onderwijs, goed bestuur	Stichting Proo is per 1 maart 2014 overgegaan naar een bestuursvorm met een College van Bestuur en een Raad van Toezicht. De doelstellingen uit het SBP worden zowel kwalitatief als kwantitatief cyclisch gemonitord. In trimesterrapportages krijgt dit verder vorm door verslag te doen van de behaalde resultaten, alsmede een vooruitblik naar komende periode te maken, waar nodig ondersteund met de bijbehorende kritische prestatie-indicatoren. Vaste data zijn: inspectierapporten, ziekteverzuim, mutaties, leerlingenaantallen, leeropbrengsten, financiële resultaten
5.1.3	Stichting Proo legt publieke verantwoording af	Het jaarverslag van Stichting Proo van 2014 is op de website geplaatst. De begroting en jaarrekening gaan naar gemeenten en GMR. Het blad "Kleur", informatieblad voor ouders, is in 2015 uitgebracht en verspreid onder ouders en op de website van Proo geplaatst
5.2 Stichting Proo ontwikkelt een lerende en opbrengstgericht cultuur		
5.2.1	Binnen Proo staat leren van en met elkaar centraal	Op cluster- en schoolniveau wordt gewerkt aan het versterken van de teams en versterken van het leiderschap "de driehoek" (MSD, locatieleider, IB-er) o.a. door middel van Masterclasses en Train de Trainer programma's. Locatieleiders en Directeuren hebben drie keer per jaar een training vanuit het leiderschapscentrum CNA te Amsterdam. In 2015 heeft vier keer een IB-netwerk plaatsgehad met de focus op kennisoverdracht en uitwisseling van ervaringen. Leraren leren interscolair tijdens stichting brede personeelsbijeenkomsten en binnen de school groep doorbrekend.
5.2.2	Proo werkt doelgericht en opbrengstgericht	Alle scholen van Proo zijn duidelijk meer opbrengst- en handelingsgericht gaan werken. Op alle niveaus worden leeropbrengsten besproken, vaardigheidsgroei in beeld gebracht en vinden monitorgesprekken plaats. De nadruk is meer komen te liggen op (data)onderzoek en monitoring. Het onderwijskundig gesprek gaat meer precies over didactiek, klassenmanagement, planmatige kwalitatieve zorg en het versterken van het leren van leerlingen.
5.4 Stichting Proo voert een evenwichtig spreidings- en instandhoudingsbeleid		
5.4.1	Proo heeft een visie op spreiding en instandhouding van de scholen	In 2015 zijn veel verkennende gesprekken geweest met andere besturen over mogelijke samenwerking. Dat heeft niet geleid tot directe mogelijkheden. Met twee besturen wordt verder gesproken over mogelijkheden van gezamenlijke professionalisering en/of shared service. In 2015 heeft een herijking van de visie op het instandhoudings- en spreidingsbeleid in samenhang met de daling van het aantal leerlingen plaatsgevonden. In 2015 is naast het vaststellen van het beleid een uitspraak gedaan over sluiting en instandhouding van scholen en locaties in 2016 en 2017.

Onderwijs		
	Doelen	Resultaat 2015
6.1 Stichting Proo staat garant voor kindgericht excellent onderwijs met hoge opbrengsten		
6.1.1	Stichting Proo werkt opbrengstgericht	De medewerkers worden steeds vaardiger in het gebruik van het leerlingvolgsysteem ParnasSys Op alle scholen is aandacht voor de actuele leeropbrengsten, de analyse daarvan en afstemmen van het handelen daarop. Dit proces kent een planmatig en cyclisch karakter. In 2015 is een verbeteringslag gemaakt in "de basis op orde": instructievaardigheden, klassenmanagement, doorgaande leerlijnen, effectieve onderwijstijd. De ontwikkeling is positief, maar we hebben onze ambitie nog niet gehaald (2018).
6.1.2	De scholen hebben hoge opbrengsten	De eindopbrengsten zijn op orde op bijna alle scholen. Dat is nog niet de gewenste doelstelling. Er wordt actief gestuurd op het bereiken van een hogere norm dan het minimum dat de inspectie stelt. Daar waar nodig vinden gerichte interventies plaats op basis van een plan van aanpak. De tussenopbrengsten in de toetsen laten een stijgende lijn zien.
6.1.3	De meerscholendirecteuren en locatieleiders geven opbrengstgericht leiding	De bestuurder heeft in het verslagjaar planning-, ontwikkel- en beoordelingsgesprekken gevoerd met de meerscholen directeuren en afspraken gemaakt over de resultaten van de scholen binnen het aan hen toebedeelde cluster. De Meerscholendirecteuren volgen binnen de scholen de vastgestelde gesprekkencyclus, waarbij de onderwijskwaliteit en het jaarplan van de school leidend zijn.
6.1.4		In 2015 heeft de bestuurder op een aantal scholen alle klassen bezocht en is hierover in gesprek geweest met de de locatieleiders en IB-ers van het cluster. In de eerste helft van 2016 komen de overige scholen aan bod.
6.1.5	Er is een passend aanbod voor ieder kind door handelingsgericht werken	Per 1 augustus 2014 is passend onderwijs ingevoerd. Er is wederom een verbeteringslag gemaakt in het handelingsgericht werken, het werken met groepsplannen en ontwikkelingsperspectieven en het afstemmen van instructie, tijd en verwerking op de ontwikkelingsbehoeften. Verdere verdieping blijft aan de orde.
6.1.6	Er is een actueel kwaliteitssysteem	In januari 2014 is op school- en bovenscholen niveau het kwaliteitssysteem Integraal van ParnasSys in gebruik genomen. Op alle scholen is een zelfevaluatie gedaan en een oudertevredenheidsspeiling afgenomen.
	Aandacht voor sociaal emotionele ontwikkeling van leerlingen	Alle scholen van Proo gebruiken ZIEN!, een module in ParnasSys, als LVS voor sociale emotionele ontwikkeling In het professionaliseringsplan zijn afspraken gemaakt over het aanschaffen en uitvoeren van programma's voor SEO, o.a. Kanjertraining, KIVA, pedagogisch tact, Op alle scholen zijn methoden voor sociaal emotionele ontwikkeling ingevoerd.
6.2 Stichting Proo werkt aan vernieuwend en eigentijds onderwijs		
6.2.1	We voldoen aan 21st Century Skills	Het Inspirium ondersteunt in grote mate het gestelde in het SBP en de vaardigheden voor de 21ste eeuw. De eerste groep scholen is gericht gestart. Met onze visie op het Nieuwe Leren met behulp van informatie technologie is dit een wezenlijk speerpunt voor alle scholen. Toekomstgericht onderwijs vraagt een verandering in het didactisch proces, in de houding-verhouding tussen leraar en leerling, educatief partnerschap en
6.2.2	Integrale kindcentra met pedagogisch aanbod voor 3-jarigen	Op een school is een 3+groep gestart, de mogelijkheden voor verdere uitbreiding binnen Proo zijn onderzocht. We hechten aan een doorlopende lijn vanaf twee en half jaar tot minimaal twaalf in onze basisscholen. Daar waar mogelijk werken we intensief samen met kinderopvang.

6.2.3	Engels (VVTO) vanaf groep 1	Met de VO-scholen Slingerbos te Harderwijk en RSG te Epe en Hogeschool Windesheim zijn afspraken gemaakt over de professionalisering van leraren binnen Proo. Al enkele jaren wordt op een aantal scholen Engels gegeven vanaf groep 1. De scholing is bedoeld om het niveau met betrekking tot Engels van de leerkrachten te verhogen op alle scholen. Proo wil in 2020 alle scholen op het niveau hebben van VVTO (circa drie uur per week) en doorgroeien naar Bilinguaal onderwijs (35% van de lestijd).
6.3 Informatietechnologie speelt een belangrijke rol		
6.3.1	ICT is geïntegreerd in het onderwijsconcept	Zeven scholen zijn in augustus 2014 gestart als Inspiriumschool, in 2015 heeft geen uitbreiding plaatsgevonden. Alle klaslokalen hebben de beschikking over een digibord. Het project Cultuureducatie en digitale media loopt op drie scholen.
6.3.2	Medewerkers beschikken over ICT-basiscompetenties en digitale geletterdheid	Voor alle medewerkers in Proo geldt het behalen van het Digi-ploma. Het merendeel heeft inmiddels aan de eisen voldaan. De laatste kleine groep dient afgerond te zijn voor medio 2016.

Personeel		
	Doelen	Resultaat 2015
7.1 Stichting Proo zorgt voor competentiegericht inzet van haar personeel		
7.1.1	De competenties van alle medewerkers zijn in beeld	Integraal van ParnasSys is gedeeltelijk ingevoerd. Onderdeel hiervan zijn de competentievragenlijsten. Bestuurder en meerscholen directeurs hebben de zelfevaluatielijst en 360 graden feedbacklijst ingevuld. Deze hulpmiddelen worden ingezet bij het gesprek over de professionele ontwikkeling. Van alle medewerkers zijn de behaalde diploma's in beeld gebracht. De methodiek van beoordeling 360 graden wordt in 2016 verder verbreed naar het overige personeel.
7.1.2	Op alle scholen is sprake van een professionele leercultuur	In 2015 is in het MT diverse keren gesproken over de ontwikkeling van medewerkers / directeurs in relatie tot de praktijk van alle dag. In 2015 zijn er klassenbezoeken afgelegd door directeurs en locatieleiders gericht op activerende instructie en klassenmanagement.
7.2 Professionalisering is primair gericht op realisatie van de doelstellingen uit het strategisch beleidsplan		
7.2.2	Scholingsaanbod is afgestemd op doelen SBP en ontwikkeling van personeelsleden en teams	In 2015 zijn er drie masterclasses geweest voor alle personeelsleden met de focus op technisch lezen en begrijpend lezen. Er is een groep Locatieleiders gestart voor de 2 ^e fase van het schoolleiders-diploma; van basisbekwaam naar vakbekwaam. Dit is ondersteunend voor registratie-eisen in het schoolleidersregister en/of het lerarenregister. Binnen alle teams en clusters is aandacht voor opbrengstgericht werken en het versterken van leerkrachtvaardigheden.
7.2.3	Stichting Proo heeft erkende academische basisscholen	Er zijn 2 academische basisscholen. Stichting Proo werkt onder andere binnen het project Vierslagleren om het aantal master afgestudeerde leraren binnen de stichting te vergroten.
7.3 Stichting Proo zorgt voor duurzame inzet van personeelsleden en optimale arbeids- en leefomstandigheden		
7.3.2	Optimale arbeids- en leeromstandigheden voor personeelsleden en leerlingen	In 2015 is een Risico-Inventarisatie en Evaluatie (RIE) uitgevoerd en zijn zes workshops aangeboden met als thema Vitaliteit. In 2015 was het ziekteverzuimpercentage 5,64% en daarmee 0,4% lager dan het landelijk ziekteverzuimpercentage (2014)
7.4.1	De medezeggenschap binnen Proo is professioneel en transparant	De leden van GMR en MR-en zijn op de hoogte van besluitvormingsprocessen. De vergaderingen verlopen effectief en planmatig in planning. Stichting Proo stimuleert actieve deelname en betrokkenheid van personeelsleden op beleid en verantwoording op MR en GMR-niveau. Bij de GMR zijn de vorig jaar ontstane vacatures voor de personeelsgeleding ingevuld.

Communicatie		
	Doelen	Resultaten 2015
8.1 De scholen van Stichting Proo hebben een herkenbare sterke marktpositie		
8.1.1	De scholen ontwikkelen marketing- en communicatiebeleid	In 2015 hebben de scholen een plan van aanpak gemaakt voor Marketing en PR: imagoverbetering en marktaandeel, kwaliteit en versterking onderwijsconcept, d.m.v. verspreiding folders, publiciteit en peuterochtenden. Voor enkele scholen is ondersteuning verleend door het bestuurskantoor en/of Ineziatief met een marketing contentplan.
8.1.2	De scholen zijn actief en gericht aan de slag met werving nieuwe leerlingen	De verhouding tussen leerlingen 4-8 jaar en 8 jaar en ouder is op de teldatum 47% - 53%. In 2015 is het deelnamepercentage van Proo in de Gemeenten Epe en Nunspeet gestegen. Op scholen in de andere gemeenten is het zo goed als gelijk gebleven. Met de wethouders van de Gemeenten zijn gesprekken gevoerd over de positie en toekomst van de openbare scholen. Op alle scholen worden Open Dagen en/of Ukkiedagen georganiseerd voor de werving van nieuwe leerlingen.
8.2 Professionele communicatie, extern en intern, staat centraal		
8.2.1	De communicatie is vernieuwend	In 2015 is een nieuwe huisstijl en Look&Feel ontwikkeld voor Proo. Een sterke grafische basis helpt om de Proo middelen en de middelen van de scholen sterk te professionaliseren. Voor de websites is een start gemaakt voor de inrichting van een nieuwe CMS en menustructuur. De meeste scholen hebben een Facebook fanpage pagina en een Twitteraccount. Op diverse scholen zijn films gemaakt door School in Beeld voor publicatie op de website en tijdens open dagen.
8.2.2	De communicatie met ouders is actief en professioneel	In 2015 is KLEUR 3 voor ouders verspreid. Na reacties van ouders is in dit nummer gekozen voor onderwerpen die zijn gericht op alle scholen. Diverse scholen hebben in 2015 een schoolbrochure laten maken met informatie van dagelijks belang en een activiteitenkalender. Diverse scholen zetten de nieuwe app 'Klasbord' in voor de communicatie met ouders. De scholen versturen regelmatig nieuwsbrieven aan de ouders over activiteiten en ontwikkelingen in de school. In juni 2015 is de Thema avond voor ouders georganiseerd. Het thema was Pedagogisch Handelen, de relatie tussen leerling en leerkracht, gepresenteerd door Roland Schut van NIVOZ.

Huisvesting		
	Doelen	Resultaten 2015
9.1 De veilige schoolgebouwen van stichting Proo hebben een duurzame uitstraling		
9.1.2	Alle schoolgebouwen van stichting Proo zijn veilig	Op diverse scholen zijn oefeningen gehouden en zijn voldoende bekwame BHV-ers aanwezig. Stichting breed zijn BHV scholingen aangeboden. In 2013 heeft een afronding plaatsgevonden van de asbestinventarisatie van alle schoolgebouwen. De noodzakelijke maatregelen zijn in 2014 getroffen. Voor de beoordeling van de gebouwen is een RI&E uitgevoerd. Kleinere zaken uit deze beoordeling zijn door de conciërges ten uitvoer gebracht. Op enkele scholen is in 2014 het veiligheidsplan geactualiseerd
9.1.4	Alle scholen zijn zuinig met energie en gericht op duurzaamheid	In 2015 is een inventarisatie gedaan naar de leegstaande lokalen en zijn maatregelen genomen voor beperking van energieverbruik en schoonmaak, sluiten van lokalen. Op vrijwel alle scholen zijn slimme meters geplaatst waarbij het energieverbruik op afstand wordt uitgelezen. Op een aantal scholen is energiezuinige verlichting aangebracht. In 2015 zijn op 7 scholen zonnepanelen aangebracht. Dit levert een aanzienlijke daling op van het Electra verbruik.
9.2 Stichting Proo heeft een evenwichtig en duurzaam scholenbestand		

9.2.3	Stichting Proo ontwikkelt een adequaat en strategisch huisvestingsbeleid	Via de Integrale Huisvestingsplannen wordt een adequaat huisvestingsbeleid ontwikkeld. Er zijn gesprekken gevoerd met de wethouders van de gemeenten.
		Leegstand wordt zoveel mogelijk opgevuld door externe partners binnen de school te halen.

Financiën		
	Doelen	Resultaten 2015
10.1 er is een transparant systeem van financiële planning en control op centraal en op schoolniveau		
10.1.1	Tweemaal per jaar vindt een risicoanalyse plaats en worden maatregelen geformuleerd	Iedere maand worden de leerlingenaantallen en personeelsinzet gemonitord. Per trimester is er een rapportage aan het Raad van Toezicht betreffende de realisatie van de exploitatie (inclusief prognose jaarresultaat), onderwijsopbrengsten, hrm-doelen en voortgang op het strategisch beleid. Tevens is ook een outlook per domein opgenomen, waarin de activiteiten en/of acties voor het komend kwartaal worden vermeld. Aan de hand van kritische prestatie-indicatoren wordt geprobeerd de voortgang beter te duiden.
10.2 Stichting Proo is een financieel solide organisatie		
10.2.1	Stichting Proo heeft een sluitende (meerjaren)begroting	In 2015 is de meerjarenbegroting (MJB) geactualiseerd en er is een sluitende begroting voor de jaren 2017 tot en met 2020. De realisatie 2015 kent een negatief resultaat vanwege extra inzet op kleine scholen, extra kosten voor ICT en de kwaliteitsverbetering van een zeer zwakke school.

Wezenskenmerken openbaar onderwijs

In artikel 46 van de wet op het primair onderwijs wordt het karakter van het openbaar onderwijs omschreven. Deze omschrijving vormt voor de scholen van de Stichting Proo een belangrijke leidraad bij de inrichting van de dagelijkse onderwijspraktijk op de scholen. Dit komt terug in de missie van onze stichting. De actieve pluriformiteit wordt vormgegeven door op de scholen actieve aandacht te besteden aan de verschillende levensbeschouwelijke en maatschappelijke waarden in onze multiculturele samenleving. (Leren) omgaan met vrijheid, verantwoordelijkheid, verdraagzaamheid, gelijkwaardigheid, solidariteit en samenwerking zijn vormingsgebieden die naast het leren (het verwerven van kennis en vaardigheden) in onze scholen de nodige aandacht krijgen. De algemene toegankelijkheid komt tot uitdrukking in het feit dat er voor elk kind op onze scholen plaats is, behoudens medische en onderwijskundige beperkingen. Iedereen is welkom, ongeacht godsdienst, levensovertuiging of geaardheid.

De kernwaarden van stichting Proo zijn:

- Professioneel
- Betrokken
- Vernieuwend

De missie van Stichting Proo:

Stichting Proo biedt toekomstgericht onderwijs, gericht op de totale ontwikkeling van al haar leerlingen en met hoogst haalbare opbrengsten in een veilige omgeving waar eenieder respectvol met elkaar omgaat. Stichting Proo legt op een professionele en inspirerende wijze De basis voor de toekomst van onze leerlingen waarbij de ouders de eerste actieve partner zijn.

De visie van Stichting Proo:

We zijn een aantrekkelijke aanbieder van basisonderwijs op de Veluwe. We realiseren onze missie door een professionele leergemeenschap te zijn, waarin onze kernwaarden tot uitdrukking komen in ons dagelijks handelen. Het werken aan een ontwikkelingsgerichte, lerende cultuur is feitelijk de

kern waarop wij het strategisch beleid van onze stichting duurzaam beklijven. Coöperatief leren, leren van elkaar, doelgericht en planmatig onderwijs gecombineerd met hoge verwachtingen van leerlingen is de basis voor het handelen.

Om onze doelen te bereiken hanteren we de volgende uitgangspunten:

1. Goede relaties zijn essentieel voor respectvolle omgangsvormen tussen medewerkers, leerlingen en ouders onderling;
2. Wij leven herkenbaar onze waarden en normen, wereldburgerschap is een focus;
3. Leerlingen krijgen ruimte om invloed uit te oefenen op hun eigen leertraject en leren dat zij medeverantwoordelijk zijn voor hun eigen ontwikkeling;
4. Het onderwijs is passend en uitdagend voor iedere leerling;
5. Alle scholen bieden op termijn Engels vanaf groep 1. Wetenschap en Techniek hebben een prominente plaats;
6. Het doeltreffend kunnen omgaan met moderne informatie- en communicatiemiddelen (ICT) is essentieel;
7. Alle scholen hebben hoge opbrengsten, werken volgens solide concepten en zijn gericht op een adequate voorbereiding op het vervolgonderwijs;
8. Ons personeel is uitstekend opgeleid, beschikt over eigentijdse vaardigheden en werkt vanuit een lerende houding;
9. Onze scholen werken samen met relevante partners en bieden passende lokale voorzieningen;
10. Ons personeel is zowel in houding als mondeling en schriftelijk interpersoonlijk vaardig en maatschappelijk betrokken.

2.3 Management & Bestuurskantoor

De bestuurder wordt ondersteund door het bestuurskantoor. Het bestuurskantoor adviseert en ondersteunt het Managementteam en medewerkers over onderwijskundige zaken, personeelsbeleid en -beheer, huisvestingsbeleid, en ict. Het bestuurskantoor (BK) is gehuisvest in het gebouw van de Regio Noord Veluwe aan het Oosteinde 17 te Harderwijk.

De financiële administratie en de personele- en salarisadministratie is in 2015 uitbesteed aan Onderwijsbureau Twente.

Op het bestuurskantoor werken in 2015 negen medewerkers met een totale werktijdfactor van 7,4 fte (in 2014: 9 medewerkers met 8 wtf). In **bijlage 2.3** is een overzicht van de medewerkers, hun functie en formatieomvang op het bestuurskantoor opgenomen gedurende de afgelopen vier jaren. In 2015 heeft het BK één stagiaire begeleid.

2.4 (Gemeenschappelijke) Medezeggenschapsraad (G)MR

De medezeggenschap is op schoolniveau en op bovenschools niveau geregeld. De afzonderlijke basisscholen en het bestuurskantoor kennen een medezeggenschapsraad (MR), waarin de lokale (school)belangen worden behartigd en waarin ouders en personeel evenredig vertegenwoordigd zijn. De directeur van de school heeft mandaat om met hen het overleg te voeren over school specifieke zaken. De voorzitter van het College van Bestuur voert het overleg met de MR van het bestuurskantoor.

Bovenschools zijn de scholen vertegenwoordigd in de GMR (gemeenschappelijke medezeggenschapsraad) en is de voorzitter van het College van Bestuur de gesprekspartner ten aanzien van het overleg over de bovenschoolse zaken. De GMR bestaat uit 12 personen waarvan 6 er gekozen zijn door en uit de ouders/verzorgers met kind(eren) op de scholen van Stichting Proo en 6 leden vanuit het personeel.

Op 31 december 2015 waren er drie vacatures in de oudergeleding van de GMR. De GMR heeft in het verslagjaar 6 keer vergaderd. De GMR heeft een eigen website onder de Proo website.

De (P)-GMR heeft in 2015 haar instemming verleend aan/positief uitgebracht over;

- begroting 2016
- meerjarenbegroting 2016-2020
- bestuursformatieplan 2015/2016
- meerjarenbestuursformatieplan 2015 – 2018
- notitie spreiding en instandhouding scholen
- beleid toeslagen personeel
- inzet 40 urige werkweek
- werkkostenregeling

Van bovenstaande onderwerpen is diverse keren gesproken over het (meerjaren) bestuursformatieplan en de notitie spreiding en instandhouding scholen.

In **bijlage 2.4** is een overzicht van de samenstelling van de GMR eind 2015.

2.5 Organisatie en communicatie

Organisatie en management

Per 1 augustus 2012 zijn de toen nog 25 scholen ondergebracht in 7 clusters onder leiding van 7 meerscholen directeuren. Per augustus 2015 is het aantal meerscholen directeuren teruggebracht naar 6. Elke school heeft een locatieleider. Samen geven zij vorm aan het onderwijskundig beleid en dragen zorg voor de uitvoering daarvan. Taken en bevoegdheden zijn vastgelegd in een managementstatuut.

De 6 meerscholen directeuren vormen samen het Managementteam (MT) onder voorzitterschap van de voorzitter van het College van Bestuur. De business-controller is adviseur van het MT. Het MT is in 2015 in de regel tweewekelijks bijeengeweesst en er is twee keer een tweedaagse geweest. Er is gewerkt aan de uitvoering van de strategische doelen voor de komende jaren, de formatie, de verdere professionalisering en teamvorming.

Op clusterniveau en op schoolniveau is verder gewerkt aan de lerende organisatie, met name gericht op versterking van de driehoek (MSD, locatieleider en IB-er) en vakmanschap van de leerkrachten.

2.6 Instandhouding

Onder het bestuur van de stichting vallen aan het eind van het verslagjaar 21 openbare basisscholen (BRIN-nummers; 30 locaties) over 8 gemeenten.

Het bestuur heeft een besluit genomen om per 1 augustus 2015 twee scholen formeel op te heffen als brinnummer: Klein Schovenhorst in Putten, deze school fuseert met de Korenbloem en de Parkschool fuseert met de Spreng in Heerde. Beide scholen blijven bestaan als dislocatie.

Door opheffing van de brinnummers kunnen andere scholen die onder de gemeentelijke opheffingsnorm zitten, door middel van de toepassing van het wettelijk instrument van de gemiddelde schoolgrootte, blijven voortbestaan.

De instandhouding als dislocatie is kostbaar en een aantal scholen is klein tot zeer klein qua leerlingaantal. Proo heeft daarom in 2015 beleid vastgesteld over de verdere toekomst van de openbare scholen met inachtneming van de volgende criteria: leerlingenaantal, leerling potentieel, kwaliteit, andere (openbare) scholen in de kern, kosten/batenafweging. De notitie: Proo in 2020: Krachtige Kwalitatieve Kernscholen gaat ervan uit dat er scholen in stand blijven met een langdurig perspectief voor de toekomst. De scholen zijn financieel gezond en hebben een erkende plek in de samenleving.

Een school moet een minimale omvang van 50 leerlingen (minimaal 3 groepen) hebben en moet sluiten als deze onder de 50 leerlingen zakt, tenzij:

- er perspectief is dat binnen 2 jaar het aantal leerlingen weer boven de 50 leerlingen komt én
- de kwaliteit van het onderwijs op orde is: er is minimaal een basisarrangement én
- de lasten-baten verhouding van de school positief is (personeel, materieel en qua gebouwlasten binnen- en buitenzijde) óf
- een schoolbestuurlijke fusie binnen 2 jaar tot de mogelijkheden behoort óf de gemeente een bijdrage levert bij instandhouding in verband met de laatste openbare school in de gemeente of de kern.

De toepassing van dit beleid betekent dat er de komende jaren nog scholen c.q. locaties gesloten gaan worden.

2.7 Het scholenbestand en voorzieningen

Het scholenbestand bestaat eind 2015 uit 30 locaties en 29 gebouwen, verspreid over de gemeenten Putten, Ermelo, Harderwijk, Nunspeet, Elburg, Oldebroek, Heerde en Epe.

Per 1 augustus 2015 is de Vlinderboom in Ermelo opgeheven. De Montessorischool is ingetrokken bij de Sprengel Vaassen. De gebouwen van de Vlinderboom en de Montessorischool zijn teruggegeven aan de gemeenten Ermelo en Epe.

In **bijlage 2.7** is een overzicht opgenomen van de scholen van Proo.

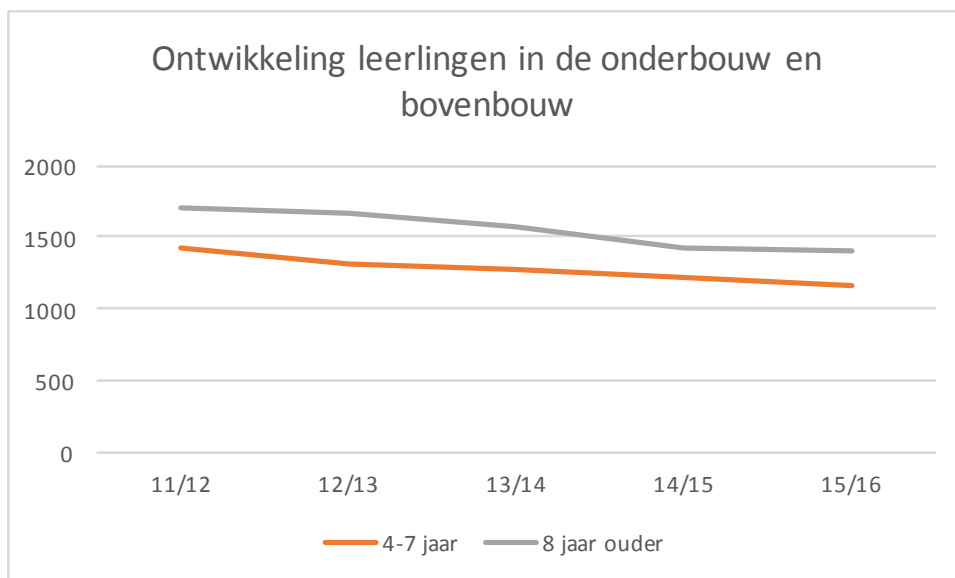
2.8 Het leerlingenbestand

Het totale leerlingenaantal van de Stichting Proo bedroeg op 1 oktober 2015: 2565 leerlingen.

Het leerlingenverloop over de afgelopen jaren is hierna weergegeven. Scholen met een dalende in- en uitstroom hebben de opdracht om met een actieplan te komen.

Verloop leerlingenaantallen op stichtingsniveau (teldatum 1 oktober)

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Totaal Proo	3398	3249	3132	2988	2845	2650	2565
Verschil		-149	-117	-144	-143	-195	-85
Percentage		-4,38%	-3,60%	-4,60%	-4,79%	-6,85%	-3,21%

Het leerlingenaantal is in 2015 gedaald met 3,02 % (in 2014 met 6,85 %). Deze ontwikkeling heeft gevolgen voor de inkomsten en het personeel. In 2015 zijn opnieuw maatregelen getroffen om de financiële en personele gevolgen op te vangen.

Op 5 scholen / locaties is het leerlingenaantal ten opzichte van 1 oktober 2013 gestegen.

Op 26 scholen / locaties heeft een daling plaatsgehad.

Hiernaast is de verdeling te zien tussen leerlingen onder- en bovenbouw op 1 oktober 2015, in percentages resp. 47 en 53 %.

In **bijlage 2.8** is een overzicht opgenomen van het aantal leerlingen *per school* op 1 oktober 2015, verdeeld over 4-8 jarigen en 8-12 jarigen.

Ook in de regio is een daling van het leerlingenaantal binnen het totale basisonderwijs te zien, zoals onderstaande tabel weergeeft.

Leerlingenverloop in procenten totaal landelijk, voedingsgebied en Proo					
	2011	2012	2013	2014	2015
Proo	-3,7%	-4,6%	-4,8%	-6,85%	-3,21%
Voedingsgebied Proo	-2,00%	-0,40%	-1,93%	-1,22%	-0,92%

In **bijlage 2.8.1** is het leerlingenverloop in procenten, voedingsgebied en Proo opgenomen van 2011 t/m 2015.

2.9 Deelnamepercentage openbaar onderwijs

Het deelnamepercentage van het openbaar onderwijs ligt landelijk al jaren iets boven 30,5 %. Het deelnamepercentage op de noord en westkant van de Veluwe is lager dan het landelijk percentage (tussen 4 en 15 %) met uitzondering van de oostkant bij de gemeenten Epe en Heerde (rond de 30 %).

Een overzicht van het verloop van het absolute aantal en de deelnamepercentages per gemeente over de afgelopen 4 jaren vindt u in de bijlage 2.8.2 en 2.8.3.

In 2015 is het deelnamepercentage van Proo in 6 van de 8 gemeenten gedaald. Er zijn intern analyses voorhanden van de mogelijke oorzaken van deze daling. In alle gevallen is een lokaal of school specifiek plan van aanpak geformuleerd.

Humanistisch vormingsonderwijs

Stichting Proo biedt op alle scholen Godsdienstig en Humanistisch vormingsonderwijs (GVO en HVO) aan. Dit onderwijs wordt verzorgd door leerkrachten die vallen onder de Wet BIO.

2.10 Lokale educatieve agenda (LEA)

In de wet onderwijsachterstandenbeleid worden gemeenten en schoolbesturen verplicht om minimaal 1 keer per jaar gezamenlijk overleg te voeren over het bevorderen van integratie, het tegengaan van segregatie en het bestrijden van onderwijsachterstanden. Deze thema's dienen deel uit te maken van de lokaal educatieve agenda.

Het LEA-overleg krijgt langzamerhand vorm. In de meeste gemeenten wordt dit gecombineerd met de agenda voor het OOGO (huisvesting). LEA is tot nu toe vooral een uitvoerend overleg.

Onderwerpen zijn o.a. de zorgstructuur, de schakelklassen en de combinatiefunctionaris. De meerscholen directeurs voeren het overleg met de gemeenten. Indien nodig schuift de bestuurder aan.

2.11 Marketing en Communicatie

De drie kernwaarden voor alle scholen van Proo zijn Professioneel, Betrokken en Vernieuwend. De scholen vullen dit aan met kernwaarden die betrekking hebben op het profiel van de school. Hiermee profileren de scholen zich onderscheidend.

In het MT van 29 juni 2015 is het Marketing en Communicatieplan 2015-2018 vastgesteld.

In 2015 is een nieuwe huisstijl en Look&Feel ontwikkeld voor Proo. Een sterke grafische basis helpt om de Proo middelen en de middelen van de scholen sterk te professionaliseren. Met kwalitatief goede foto's, typografie, kleurenpalet en stijlelementen is deze basis voor de toekomst gelegd.

Voor de communicatie rond de Vrijheid in Elburg is een content plan ontwikkeld voor de verhuizing naar SCOLA. De school kan met dit plan de communicatieplanning koppelen aan de hoogtepunten in de nieuwbouw van SCOLA. Het content plan kan ook worden ingezet voor andere scholen. Een afgeleide is gemaakt voor een profileringsplan voor de Parkschool in Heerde.

Op 18 juni 2015 is een Thema-avond georganiseerd voor ouders met als thema Pedagogisch Handelen.

Profilering

Individuele scholen hebben in 2015 gewerkt aan profilering van de openbare basisscholen in de gemeente. Met flyers en brochures zijn de scholen positief op de kaart gezet.

Voor de aankondiging van de Open Dagen zijn in verschillende gemeenten gezamenlijke advertenties geplaatst. Een aantal scholen plaatst regelmatig advertenties in plaatselijke media en/of digitale media of nemen deel aan wijkactiviteiten om de school te profileren.

Door middel van gezamenlijke advertenties, posters, via de website en social media worden ouders en nieuwe leerlingen uitgenodigd. Bij PSZ en Kinderopvang worden informatiepakketjes van de scholen neergelegd.

Op 23 mei 2015 is het project Zonnestroom officieel gestart op de Arendshorst in Ermelo in samenwerking met KiesZon en IGEV. Hierover is de plaatselijke, regionale en ook landelijke pers ingelicht met een persbericht met foto's. De Arendshorst is de eerste van 250 basisscholen waar de zonnepanelen zijn geplaatst.

Stichting Proo en de scholen zijn diverse keren in de plaatselijke media verschenen:

- Open Dagen
- Start en plaatsing Zonnestroom project op de scholen
- Discussie over huisvesting Horsthoek
- Onderwijsdebat Epe
- Gezonde school Hoge Weerdschool Epe
- Predicaat zwakke school en de resultaten voor verbetering Klein Schovenhorst.
- Kindcentrum De Veste
- Digiklassers brengen bezoek aan Universiteit Twente
- Masterclass Yong Zhao
- MFA De Heerd kleinschalig in zijn grootsheid
- Wetenschap & Techniek en de academische school
- Elk kin een tablet op de Sterrenschool Geerstraat
- De Vreedzame school

Nieuwsbrief en digitale media

In 2015 hebben de meerscholen directeurs iedere week een interne Teaminfo uitgebracht, met om de twee weken een algemeen deel, aangeleverd vanuit het Bestuurskantoor, en een school specifiek deel. Periodiek verschijnen nieuwsbrieven vanuit het Inspirium, het Kenniscentrum en de Digitale Plusklas.

De scholen versturen regelmatig nieuwsbrieven aan ouders en verzorgers. Diverse scholen hebben in 2015 de digitale app 'Klasbord' in gebruik genomen voor de communicatie met ouders en verzorgers.

Op de website van de Stichting www.stichtingproo.nl wordt informatie en nieuws van de scholen geplaatst en Proo heeft een Twitter- en Facebook fanpage account. De scholen maken veel gebruik van Facebook voor de aankondiging van activiteiten of voor het delen van foto's of een lipdub. Hiermee worden veel ouders en andere contacten bereikt.

In 2015 is een start gemaakt voor de inrichting van een nieuwe CMS en menustructuur van alle websites. De inrichting wordt afgestemd op de nieuwe huisstijl en uitstraling. De nieuwe websites worden ook responsive voor tablet en mobiele telefoon gemaakt.

De GMR houdt de informatie over de medezeggenschap bij op de website.

Er is een website voor het Kenniscentrum www.kenniscentrum.stichtingproo.nl Op deze site kunnen ouders en belangstellenden informatie vinden over het Kenniscentrum. De scholen van de Stichting Proo hebben een eigen inlog op de site van het Kenniscentrum om relevante informatie te kunnen bekijken en downloaden.

Dag van de Leraar

Alle leerkrachten hebben in het kader van de 'Dag van Leraar' een boekje over Omdenken ontvangen. Iedere school heeft daarnaast een boek ontvangen over Omdenken 'Lastige leerlingen'. Op de dag zelf zijn de medewerkers getrakteerd op een petit four met een PLUIM erop en de tekst: *Jij verdient een pluim!*

3. Onderwijs en Kwaliteit

3.1 Kwaliteitszorgbeleid

Binnen Proo ligt de focus op het systematisch en doelgericht werken aan de verbetering van de kwaliteit van de hele organisatie binnen de daartoe gestelde kaders in het strategisch beleidsplan. De meerscholen directeur van ieder cluster is verantwoordelijk voor de uitvoering van het beleid en specifiek het onderwijskundig leiderschap.

In 2014 is het kwaliteitszorgsysteem Integraal aangeschaft voor alle scholen. Alle clusters hebben scholing gehad over Integraal en specifiek op het uitzetten van de vragenlijsten voor de zelfevaluatie. De scholen hebben een schoolzelfevaluatie gedaan en een ouderenquête afgenomen. De resultaten hiervan dienen als input voor het jaarplan en het schoolplan 2015-2019.

Planning en verantwoording

Alle scholen hebben een jaarverslag 2014-2015 en jaarplan 2015-2016 opgesteld. De doelen uit het SBP zijn het uitgangspunt in de plannen.

In 2015 zijn de schoolplannen voor de periode 2015-2019 voltooid.

3.2 Klachtenregeling

In het kader van de klachtenregeling is Herman Riphagen (werkzaam bij de IJsselgroep) als onafhankelijke vertrouwenspersoon binnen de stichting Proo aangesteld. Proo is aangesloten bij de landelijke commissie onderwijsgeschillen. Verder heeft elke school 1 of 2 schoolcontactpersonen.

In 2014 is de Klachtenregeling 2010 geëvalueerd door het MT, de GMR, de vertrouwenspersoon en de schoolcontactpersonen en opnieuw vastgesteld voor de komende vier jaren.

De vertrouwenspersoon heeft een jaarverslag opgesteld over 2015. Er is in dat jaar geen klacht behandeld door de vertrouwenspersoon en een consultatie.

In november 2014 heeft een jaarlijkse bijeenkomst voor alle schoolcontactpersonen plaatsgehad o.l.v. de vertrouwenspersoon en de beleidsmedewerker onderwijs en kwaliteit.

Bij de Rechtbank in Arnhem is 1 klacht ingediend door dezelfde ouder die in 2012, 2013 en 2014 klachten heeft ingediend bij de Onderwijsgeschillencommissie. Het betrof dit keer een klacht met betrekking tot de Wet bescherming persoonsgegevens. De klacht is nog in behandeling.

Bij Proo zijn 6 klachten van ouders behandeld door de Bestuurder of de beleidsmedewerker m.b.t. leerlingen zorg (3 keer), schoolverbod, afhandeling Facebookincident en de zorgplicht.

3.3 Inspectie

De onderwijsinspectie in Zwolle houdt toezicht op de kwaliteit van het onderwijs. Mevrouw D. Hombergen was in 2015 de contactpersoon voor Proo vanwege de ziekte van een collega inspecteur.

De Bestuurder heeft in september 2015 overleg gevoerd met de inspecteur over de ontwikkelingen op stichtingsniveau en de individuele scholen zijn nader besproken.

Toezicht en arrangementen

De inspectie heeft in oktober 2015 de arrangementen voor de scholen van Proo vastgesteld op basis van de eindopbrengsten 2014-2015. Het arrangement is in principe geldig voor één jaar.

In 2015 kregen 16 scholen basisarrangement (= BA Dit betekent dat de inspectie geen aanwijzingen heeft dat er belangrijke tekortkomingen zijn in de kwaliteit van het onderwijs en/of in de naleving van wet- en regelgeving)

7 (7) scholen kregen BA met attendering (scholen waarvan de eindopbrengsten in het laatste schooljaar onder de ondergrens liggen)

4 (4) scholen kregen een BA met waarschuwing (Scholen waarvan de eindopbrengsten voor een tweede achtereenvolgend schooljaar onder de ondergrens liggen)

Bij een school en nevenvestiging is na een inspectiebezoek in november 2014 de nodige interventie geweest. Dit heeft geresulteerd in het feit dat het predikaat “zeer zwak” is omgezet in “zwak”. Een eindbeoordeling volgt in mei 2016.

De scholen met een attendering of waarschuwing hebben de opdracht een plan van aanpak te schrijven om de opbrengsten te verhogen, hiervoor is extra ondersteuning ingezet.

In **bijlage 4.1.1** is een overzicht van de arrangementen 2014 en 2015 opgenomen.

Inspectie bezoek

De inspecteur heeft in het verslagjaar de volgende scholen bezocht in het kader van de Wet op het onderwijstoezicht:

Vierjaarlijks onderzoek:

Korenbloem oktober 2015

Tussentijds kwaliteitsonderzoek

Wereldweide en Noordermerk juni 2015

Tussentijds kwaliteitsonderzoek:

Klein Schovenhorst juni 2015

De inspectierapporten zijn aanwezig op de betreffende scholen en op het bestuurskantoor. De rapportages van het vierjaarlijks onderzoek zijn ook te downloaden op www.onderwijsinspectie.nl.

3.4 Opbrengsten

Alle scholen maken naast de methode-gebonden toetsen gebruik van methode-onafhankelijke toetsen van Cito. De gegevens zijn opgenomen in het leerlingvolgsysteem van ParnasSys.

De scholen van de Stichting Proo nemen deel aan de Cito-eindtoets, met uitzondering van de Jenaplanschool in Heerde en 4 scholen uit Epe (Zuukerschool, Bongerd, Gildeschool en Hoge Weerdschool). Voor 2016 wordt gebruik gemaakt voor alle scholen van de IEP-eindtoetsen.

Opbrengstgericht werken en de basis op orde

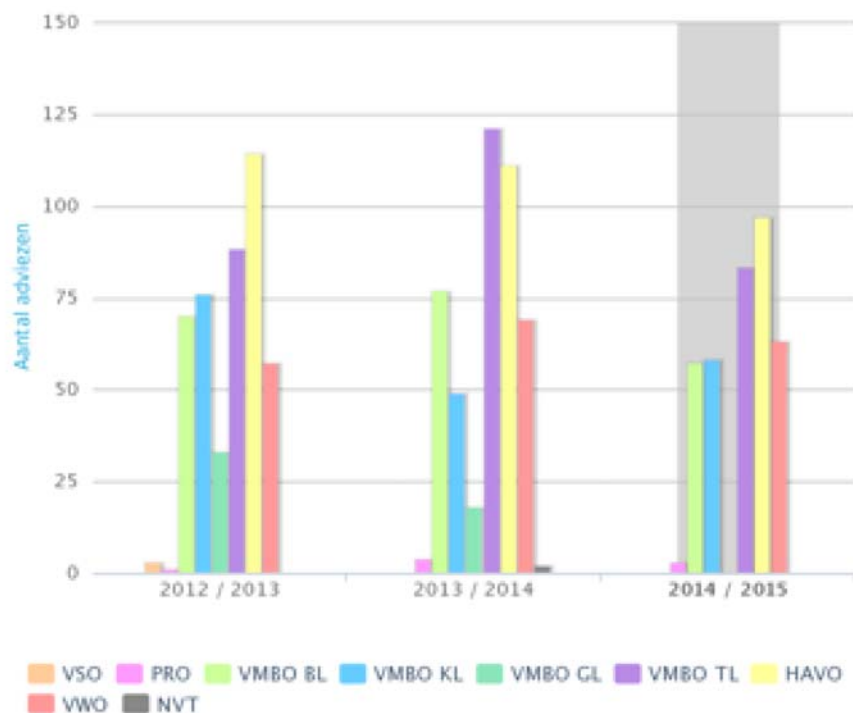
Om de opbrengsten te verbeteren is de afgelopen jaren zwaar ingezet op onderwijskundig leiderschap en “de basis op orde” op alle scholen.

Opbrengstgericht werken vormt een belangrijk speerpunt in het strategisch beleidsplan. In 2014 is veel aandacht besteed aan het verhogen van de opbrengsten en het vakmanschap van de leerkrachten, o.a. door het regelmatig op de agenda van het MT te zetten, scholing van de directeuren en locatieleiders in onderwijskundig leiderschap, versterking van de driehoek, clustergesprekken, Masterclasses, Train de Trainer programma's e.d., externe audit op alle scholen.

De focus ligt op de doelen uit hoofdstuk 6.1 van het strategisch beleidsplan en dan vooral 6.1.1 t/m 6.1.4.

Uitstroom naar het VO

Het aantal leerlingen dat uitstroomt naar het VO is de afgelopen 4 jaren vrijwel constant. In 2015 zijn 360 leerlingen van groep 8 uitgestroomd naar het VO. (In 2014: 426, 2013: 378, 2012: 425,) Hieronder uitstroom per schooljaar naar soort voortgezet onderwijs van het totaal aantal leerlingen.

Figuur 1 Uitstroom naar VO Proo totaal 2014

3.5 ICT

Met ingang van schooljaar 2014/2015 is in De Schakel gestart met het Inspirium. Het Inspirium van de Stichting Proo wordt gebruikt om het personeel van de stichting te:

Inspireren:

Wat is er technologisch nog meer mogelijk in ons onderwijs behalve een pc, laptop, tablet, digibord of touchscreen?

Adviseren:

Welke apps kan je gebruiken, welke presentatiemiddelen zijn er om interactiviteit te bevorderen, hoe kan je devices gebruiken als stemkastjes etc.

Trainen:

Het Inspirium dient ook als ICT trainingscentrum van de Stichting Proo.

Het Inspirium ondersteunt in grote mate het gestelde in het Strategisch Beleidsplan van de Stichting Proo en heeft een hele duidelijke link met de vaardigheden voor de 21e eeuw.

Zeven scholen zijn Inspiriumschool.

Het onderwijs op een Inspiriumschool van de Stichting Proo kenmerkt zich door de volgende pijlers:

- Het nieuwe leren (eigentijds en uitdagend onderwijs, talentontwikkeling)
- Educatief partnerschap (actieve betrokkenheid ouders en samenwerking)
- Extended learning (slimme inzet van ICT, flexibiliteit, 21e-eeuwse vaardigheden)

Daarnaast is binnen ICT veel aandacht geweest om de infrastructuur op het noodzakelijke niveau te brengen waardoor integratie met onderwijsconcept kan plaatsvinden.

Het project Cultuureducatie en digitale media is op 5 Proo scholen ingevoerd. De hoofddoelstelling is dat alle leerlingen met gebruik van digitale media kennis maken met alle disciplines binnen cultuureducatie. De 21^e eeuwse vaardigheden als samenwerken, creativiteit en ict vaardigheden worden versterkt. De nadruk ligt op deskundigheidsbevordering van leerkrachten voor gebruik van digitale media bij cultuureducatie. Er is een duidelijke link met het Inspirium.

Plan van aanpak hoog- en meerbegaafdheid (digitale plusklas)

Ook in 2015 had de Stichting Proo weer twee groepen in de Digitale Plusklas met totaal ca. 30 leerlingen. Dit 'Onderwijs op afstand' voldoet in grote mate aan de onderwijsbehoeften van deze hoogbegaafde kinderen. Er zijn drie informatiebijeenkomsten georganiseerd voor ouders en leerkrachten.

Op vrijwel alle scholen is een beleidsplan hoogbegaafdheid en worden hoog- en meerbegaafde leerlingen extra begeleid. Op scholen zijn verdere initiatieven ontplooid om extra in te zetten op leerlingen die meer aankunnen o.a. deelname aan plusklassen in samenwerking met het VO.

3.6 Passend onderwijs

Op 1 augustus 2014 is de wet Passend onderwijs ingevoerd. Alle basisscholen hebben de wettelijke taak om passend onderwijs te geven. De samenwerkingsverbanden weer samen naar school zijn opgeheven en alle scholen zijn aangesloten bij een nieuw regionaal samenwerkingsverband. De scholen van stichting Proo zijn aangesloten bij twee verschillende samenwerkingsverbanden:

Het samenwerkingsverband Onderwijszorgkoepel Noord-Veluwe (Zeeluwe) omvat de scholen in de gemeenten Nijkerk, Putten, Ermelo, Harderwijk, Zeewolde, Nunspeet, Elburg en Epe.

Het samenwerkingsverband 2305PO in de regio Zwolle werkt met kamers. De kamer de Stroming omvat de openbare scholen in en rond Zwolle en de Jenaplanschool en Vrije School in Zwolle. De scholen van de stichting Proo in de gemeenten Heerde en Oldebroek vallen eveneens onder deze kamer de Stroming.

De regionale indeling is door de minister vastgesteld, in overleg met de betrokken besturen in de regio's.

Voor de missie, visie en het ondersteuningsplan van de beide samenwerkingsverbanden verwijzen wij u naar de websites:

Zeeluwe : <http://www.zeeluwe.nl/>

Stroming: <http://www.dcdestroming.nl/>

De middelen van de samenwerkingsverbanden worden ingezet voor:

- Extra formatie voor arrangementen;
- Uitbreiding van de inzet van IB'ers;
- Extra formatie voor kleine scholen met minder dan 3 groepen
- Kenniscentrum.

Binnen Proo is in 2015 veel gebeurd op het gebied van passend onderwijs:

- minimaal een keer per maand staat passend onderwijs op de agenda van het MT
- er is een beleidsnotitie passend onderwijs vastgesteld
- er zijn afspraken gemaakt over de inzet van de middelen voor de zware ondersteuning
- de schoolondersteuningsprofielen (SOP's) zijn door de scholen opgesteld en door de bestuurder vastgesteld
- er zijn afspraken gemaakt over aanmelding en inschrijving van leerlingen
- in de schoolgidsen is aandacht voor passend onderwijs
- er zijn voorlichtingsavonden voor personeel en ouders georganiseerd.

3.7 Kenniscentrum

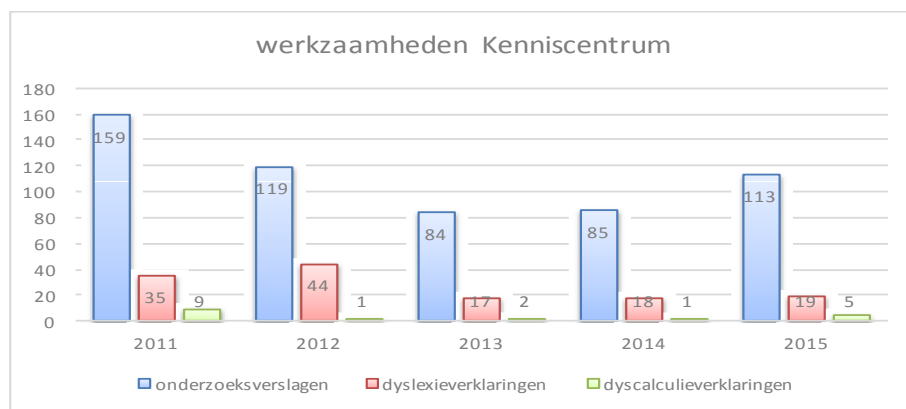
Vanaf augustus 2010 heeft Stichting Proo een eigen kenniscentrum. In het Kenniscentrum is de expertise gebundeld die nodig is om aan de verschillende leerbehoeftes van de kinderen op de basisscholen tegemoet te komen. Een onderwijsadviseur (GZ-psychologe) is in dienst gekomen van de Stichting Proo en aangesteld voor coördinatie en uitvoerende werkzaamheden. Daarnaast verrichtten in 2014 3 medewerkers (IB'ers) van Stichting Proo die de nodige kwalificaties hebben (ten minste universitair geschoold, orthopedagogiek/ psychologie) werkzaamheden voor het Kenniscentrum. Daarnaast is er administratieve ondersteuning. Totaal gaat het om 1,7 FTE bij het Kenniscentrum.

Het kenniscentrum is werkzaam op de volgende gebieden:

- Leerlingbegeleiding
- Procesbegeleiding en professionalisering (op schoolniveau en leerkrachtniveau)

Leerlingbegeleiding:

In het jaar 2015 is sprake geweest van een toenemend aantal onderzoeken en dyslexieverklaringen.

4. HRM.

4.1 Beleidsontwikkeling.

In 2015 is er beleid vastgesteld ten aanzien van:

- bestuursformatieplan 2015/2016
- meerjarenbestuursformatieplan 2015 – 2018
- gesprekkencyclus/competentiemanagement
- sociaal plan 2015/2016 1^e fase
- directiestructuur
- toelagen personeel

4.2 Professionalisering

Voor 2015 was er een budget van € 175.000,- voor professionalisering beschikbaar. De uitgaven bedroegen in 2015 € 222.000,- Met name is meer besteed aan collectieve scholing onder andere aan de invoering van nieuwe methoden. Op basis van het Strategisch Beleidsplan en de behoeften binnen de school is er een professionaliseringsagenda opgesteld. Er wordt bewust de komende vier jaar met een beperkte groep aan opleiders gewerkt. De prioriteit ligt bij het ontwikkelen van professionele leergemeenschappen, scholingsdagen voor Intern Begeleiders – Meerscholen directeuren en Locatieleidersdagen, de realisatie de doelstellingen in het Strategisch Beleidsplan voor wat betreft de Engelse taal, ICT en Nederlandse taal. Naast het professionaliseringsbudget is er ondersteuning vanuit het landelijk project School aan Zet.

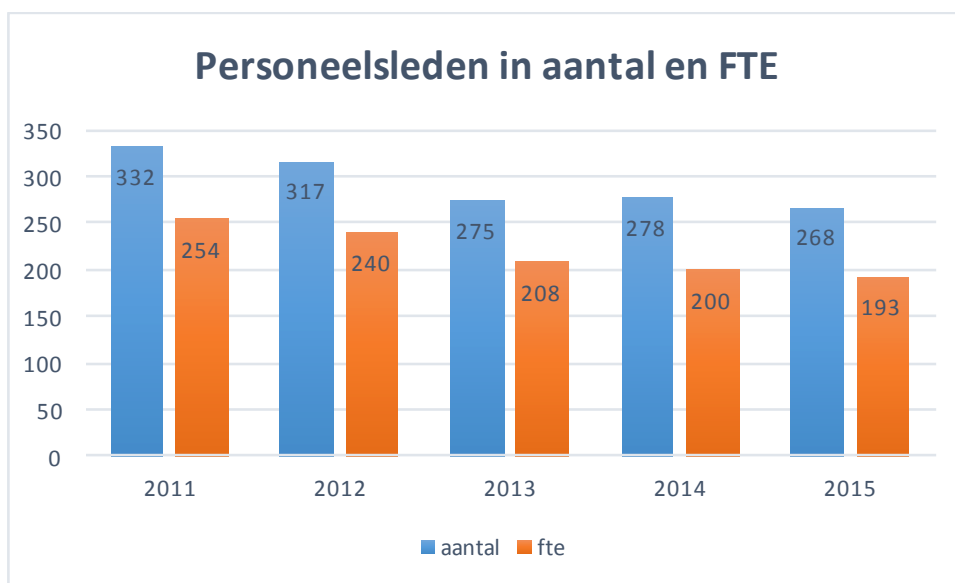
Stichting Proo heeft het vierjarig professionaliseringstraject zoals gestart in 2014/2015 voortgezet. In 2015 zijn de hierna beschreven activiteiten gerealiseerd.

1. Het organiseren van 3 masterclasses voor alle personeelsleden waarin de laatste ontwikkelingen en kennis m.b.t. onderwijsinhoudelijke thema's worden gepresenteerd. Hierbij staat kennisoverdracht centraal.
2. Het trainen en begeleiden van de driehoek intern begeleider/locatieleider/MSD (eventueel aangevuld met de taalcoördinator) om van hun cluster en team een Professionele leergemeenschap (PLG) te vormen. In de PLG's wordt de opgedane kennis uit de masterclasses vertaald naar het handelen op de werkvloer. Het versterken van het handelen van de leerkracht vormt het belangrijkste doel van deze activiteiten.
3. Externe experts van School aan Zet begeleiden enkele scholen.
4. Drie scholingsdagen voor de groep directeuren en locatieleiders en vier scholingsdagen voor de intern begeleiders.

4.3 Formatie en personeelsbestand

De bezetting (exclusief vervangers te declareren bij het vervangingsfonds) per 31 december 2015 in vaste en tijdelijke dienst bedroeg 195,1 FTE. (ex. BAPO/DI-verbruik en ex. Ziektevervangers). Eind 2014 was dat nog 199,8 FTE. Van de bezetting van 195,1 FTE was 19,4 FTE in tijdelijke dienst en 175,8 FTE in vaste dienst. Hiervan was 3,6 FTE aan vast personeel in de vervangingspool geplaatst. Ten opzichte van 2014 is de formatie in vaste dienst verminderd en is tijdelijke formatie en vast personeel in de vervangingspool toegenomen. De omvang van de formatie is de laatste vijf jaar dalende.

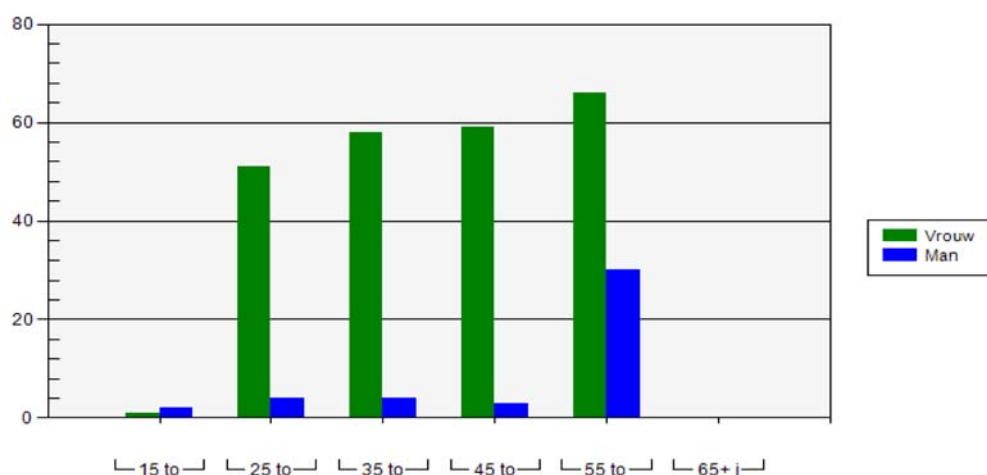
In het kalenderjaar 2015 is er afscheid genomen van per saldo één meerscholen directeur. Hieronder een overzicht van de personele bezetting (exclusief vervangers te declareren bij het vervangingsfonds) per **1 augustus**, in de afgelopen vijf jaar.

De landelijk gemiddelde leeftijd van het onderwijspersoneel in 2014 is 40,57 jaar.
De gemiddelde leeftijd van het onderwijzend personeel bij stichting Proo per 1 oktober 2015 bedraagt 42,45 jaar.

Net als in voorgaande jaren werkten er binnen de Stichting Proo meer vrouwen (80%) dan mannen. Dit geldt voor alle scholen. Bij de functies in de schoolleiding is de verhouding man/vrouw anders verdeeld: er zijn per 31 december 2015 3 vrouwelijke directeuren en 3 mannelijke directeuren. Er werken 17 vrouwelijke locatieleiders en 10 mannelijke locatieleiders.

Leeftijdsofbouw

Uit de hiervoor opgenomen grafiek blijkt dat op per 31 december 2015 de leeftijdsverdeling bij de vrouwen evenredig verdeeld is. Bij de mannen is er een grote vertegenwoordiging in de categorie 55 tot 65 jaar.

De categorie onderwijsondersteunend personeel bestaat uit: conciërges, onderwijsassistenten, medewerkers kenniscentrum, administratieve krachten en medewerkers bestuurskantoor.

4.4 Sociaal Plan en reorganisatieplan.

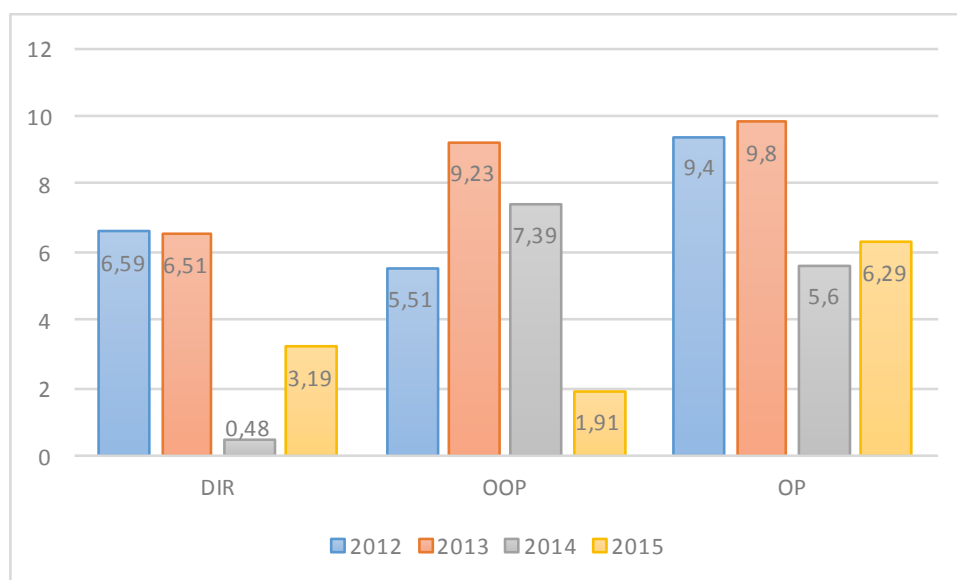
In het voorjaar van 2015 is in overleg met de vakcentrales vastgesteld dat de werkgelegenheidsgarantie, wegens terugloop van het aantal leerlingen, de komende jaren niet gehandhaafd kan worden. Er is een Sociaal Plan 1^e fase met de vakcentrales overeengekomen waarin een beoogde reductie van bijna 24 FTE opgenomen is per 1 augustus 2017. Vanaf 1 augustus 2015 tot 1 augustus 2016 is er sprake van een vrijwillige fase waarin medewerkers door middel van een aantal maatregelen gestimuleerd worden op vrijwillige basis te stoppen met werken of minder te gaan werken.

4.6 Mobiliteit.

Stichting Proo kent een actief mobiliteitsbeleid. Elk jaar wordt elke medewerker benaderd en gevraagd de personele wensen voor het komende schooljaar kenbaar te maken. Per 1 augustus 2015 zijn er 110 mutaties doorgevoerd voor wat betreft wisseling functie, school, werktijdfactor of ontslag.

4.7 Verzuim.

Het verzuim bedroeg in 2015 gemiddeld 5,64%. Ten opzichte van 2014 is sprake van stabilisatie van het verzuim.

In de vervanging wordt voorzien door de inzet van invalkrachten en poolers. De groep invalkrachten bestaat uit oud-Proo-medewerkers die een wachtgelduitkering ontvangen en meestal jonge afgestudeerde leerkrachten. De poolers bestaan uit medewerkers van de Stichting Proo die ingezet worden op vervanging. Hun salariskosten kunnen worden gedeclareerd bij het Vervangingsfonds.

4.8 Informatievoorziening en overig

De regelingen op het gebied van personeelsbeleid zijn gebundeld in het Handboek Personeel en zijn digitaal beschikbaar via Axxerion. Dit handboek wordt regelmatig geactualiseerd en aangevuld en is op elke school en op het bestuurskantoor aanwezig. Medewerkers worden via artikelen in de Teaminfo's geïnformeerd over beleidsontwikkelingen binnen de Stichting en daarbuiten.

5. Huisvesting en facilitaire zaken

5.1 Aanvragen, afhandeling en planning

Naast allerlei werkzaamheden die voortvloeiden uit het Meerjarenonderhoudsplan (MOP) zijn de volgende belangrijke zaken te melden die plaatsvonden in 2015:

- Samen met de Regio Noord-Veluwe is een plan ontwikkeld voor het aanbrengen van zonnepanelen. Uitvoering heeft plaatsgevonden in 2015 bij de volgende 6 scholen: Veste, Talent, Korenbloem, Sprengre Vaassen, Jenaplanscholen de Arendshorst.
- In de gemeente Epe loopt sinds 2014 een project voor de scholen in Epe; dit is nog in de beginfase.
- Verder zijn er bij wijze van proef, om te komen tot een reductie van de kosten van elektriciteit, gewone lampen vervangen door LED-verlichting op 4 scholen: Talent, Veste, Gildeschool, Sprengre Vaassen en Sprengre Emst.

5.2 Nieuwbouw en renovatie

In 2015 zijn de volgende projecten gerealiseerd:

- Proo heeft in 2013 het bouwheerschap op zich genomen voor de realisatie van de Unilocatie Wachtelenberg, waarin ook de Hoge Weerdschool wordt opgenomen. Het gebouw heet Kleurrijk. Oplevering heeft plaatsgevonden in het 2^e kwartaal van 2015.
- CV-vervanging Nieuwe Wisselse School
- Renovatie toiletgroepen Zuukerschool
- Vloer keukens Nieuwe Wisselse School
- Energiebesparende maatregelen Arendshorst
- In de gemeenschapsruimte van de Cantharel is naar volle tevredenheid een scheidingswand aangebracht voor een klein groepslokaal (6^e groep). Verder zal er binnenkort nog een permanente buitenberging worden neergezet.
- In de Scola Elburg komen 2 basisscholen waaronder De Vrijheid, de onderbouw van een school voor voortgezet onderwijs en een peuterspeelzaal. De bouw nadert de opleveringsfase. De Vrijheid verhuist in februari 2016 naar het nieuwe schoolgebouw.

5.4 Facilitaire zaken

Met ondersteuning van de Onderwijs Inkoopgroep zijn onderhandelingen gevoerd met de schoonmaakbedrijven en dit heeft geleid tot lagere kosten van het schoonmaakonderhoud. Lege lokalen zijn niet meer meegenomen in de kosten voor schoonmaak en verder hebben de bedrijven lagere calculatieprijzen gehanteerd.

Door een aanbesteding van een omkoopcollectief (Pro Mereor) komt Greenchoise als leverancier van gas in de plaats van Essent, GDFSuez/ENGIE blijft leverancier van electra.

In Q 1 en 2 van 2015 zijn op de scholen slimme meters met op afstand uitleesbare gegevens geplaatst en waarmee de CV's kunnen worden bestuurd.

5.5 Doordecentralisatie onderwijshuisvesting

Per 1 januari 2015 zijn schoolbesturen verantwoordelijk voor het onderhoud aan de buitenzijde van het gebouw. De binnenzijde was al een verantwoordelijkheid voor de schoolbesturen. Gemeenten blijven zorg dragen voor (vervangende) nieuwbouw, uitbreiding van schoolgebouwen en verzekeringen.

Schoolbesturen kunnen tijdrovende procedures bij gemeenten voortaan achterwege laten voor buitenonderhoud. Verschillende gemeenten zijn al bezig met beleid te ontwikkelen voor de doordecentralisatie. Dit kan variëren van verdeling van de onderhoudsreserves tot het meebetalen aan renovatie-activiteiten. Nog niet alle gemeenten hebben beleid vastgesteld.

6. Financiën

6.1 Inleiding

Het jaarverslag 2015 wordt in een separaat bestuursverslag en een financiële jaarrekening opgeleverd. Dit hoofdstuk is een samenvatting van de financiële jaarrekening.

Achtereenvolgens wordt ingegaan op de balans per 31 december 2015, de staat van baten en lasten, de investeringen, het financiële beleid. In de afzonderlijke (voorgeschreven) continuïteitsparagraaf (Hoofdstuk 8), wordt ingegaan op de verwachte financiële gevolgen van het gevoerde en uit te voeren beleid, het risicomanagement systeem en de rapportage van het toezichthoudend orgaan.

6.2 Financiële situatie per 31 december 2015

Balans

Hieronder is de gerealiseerde balanspositie per ultimo 2015 en 2014 weergegeven. De activa zijde geeft de opbouw van de bezittingen weer. De passiva zijde toont hoe de totale bezittingen zijn gefinancierd.

Balans (x € 1.000)		2015	2014		2015	2014
ACTIVA				PASSIVA		
Vaste activa				Eigen vermogen	1.667	1866
Materiële vaste activa	2.127	2.131		Voorzieningen	1.593	1239
Financieel vaste activa	24	24		Langlopende schulden	12	10
	<u>2.151</u>	<u>2.155</u>		Kortlopende schulden	1.991	2145
Vlottende activa						
Vorderingen	995	1.508				
Liquide middelen	<u>2.117</u>	<u>1.598</u>				
	3.112	3.105				
Totaal activa	<u>5.263</u>	<u>5.260</u>			<u>5.263</u>	<u>5.260</u>

Reserves

In 2015 is de bestemmingsreserve met betrekking tot een herwaarderingsreserve omgezet in algemene reserves. De herwaarderingsreserve was ontstaan bij de overgang naar het lumpsumstelsel, waarbij de activa waren geïnventariseerd en als herwaarderingsreserve waren opgenomen op de balans.

Voorzieningen

De voorzieningen dienen voor de gelijkmatige verdeling van lasten voor groot onderhoud over meerdere jaren en ter dekking van reeds aangegane personele verplichtingen welke in de nabije toekomst tot een uitgave zullen leiden.

Voorzieningen (x € 1.000)	2015	2014
Voorziening groot onderhoud	<u>1.427</u>	<u>1.137</u>
	1.427	1.137
Personele voorzieningen		
Voorziening jubileumgratificaties	100	102
Voorziening reorganisatiekosten	46	-
Voorziening functiemix	<u>20</u>	
	166	102
Totaal voorzieningen	<u><u>1.593</u></u>	<u><u>1.239</u></u>

De voorziening groot onderhoud is gevormd op basis van een meerjaren onderhoudsplan dat periodiek wordt geactualiseerd. Voor het laatst is dit in 2014 gebeurd. Jaarlijks wordt in principe een vast bedrag als kosten voor groot onderhoud opgenomen in het resultaat en aan de voorziening toegevoegd. De werkelijke uitgaven voor groot onderhoud worden aan de voorziening onttrokken. Er heeft geen extra dotatie plaatsgevonden als gevolg van de per 2015 ingaande verplichtingen aan groot onderhoud die daarvoor ten laste kwamen van de gemeenten.

De voorziening Jubileumgratificaties is gevormd ter dekking van toekomstig te verwachten uitkeringen in verband met 25- en 40-jarige ambtsjubilea. Het saldo is bepaald op basis van de door VOS/ABB voorgestelde eenvoudige berekeningswijze, zijnde een vast bedrag van € 550 per FTE.

De reorganisatievoorziening is gevormd ter dekking van te verwachten uitkeringen in het kader van het sociaal plan 2015-2017.

De voorziening functiemix is gevormd als gevolg van de overeenkomst met de vakbonden om uiterlijk per augustus 2017 46% van de leerkrachten in salarisschaal LB te plaatsen, waarbij met terugwerkende kracht vanaf 1 augustus 2015 de salarisschaal wordt toegepast voor deze personeelsleden.

Kengetallen

Voor financiële sturing wordt gebruik gemaakt van kengetallen. Hierna staan een aantal belangrijke kengetallen vermeld, met bijbehorende norm van OCW.

Ken- en stuurgetallen	2015	2014	ondergrens	bovengrens
Vermogensbeheer				
Solvabiliteit	32%	35%	25%	geen
Kapitalisatiefactor	30%	30%	geen	35%
Budgetbeheer				
Liquiditeit	1,6	1,4	0,5	1,5
Rentabiliteit	-1%	-1%	0%	5%

Solvabiliteit: De bezittingen zijn voor 32% gefinancierd met eigen vermogen. Ten opzichte van 2014 is er een daling opgetreden onder invloed van het negatieve resultaat.

Kapitalisatiefactor: het totale vermogen minus de waarde van gebouwen in een percentage van de totale baten. Een te hoge factor zou kunnen wijzen op spaargedrag en onvoldoende middelen ter beschikking stellen aan het onderwijs zelf.

Liquiditeitsratio: Door het relatief geringe gebruik van de onderhoudsvoorziening en afbouw van de kortlopende schulden is ondanks het negatieve resultaat in 2015 is de liquiditeitsratio gestegen.

Rentabiliteit: Rentebaten en –lasten buiten beschouwing gelaten bedraagt het positieve resultaat over 2015 -1% van de jaarbaten. Dat is onder de norm.

6.3 Financiële gang van zaken gedurende het verslagjaar

Exploitatierekening

Hieronder is de verdichte staat van baten en lasten (de exploitatierekening) over het boekjaar 2015 weergegeven, afgezet tegen de begroting 2015 en de realisatie van 2014.

Staat van baten en lasten (x € 1.000)	Werkelijk 2015	Begroot 2015	Werkelijk 2014
Baten			
Rijksbijdragen OCW/EL&I	16.238	15.935	16.474
Overige overheidsbijdragen	374	264	253
Overige baten	322	182	325
Totaal baten	16.934	16.381	17.052
Lasten			
Personeelslasten	13.792	13.280	13.624
Afschrijvingen	371	415	440
Huisvestingslasten	1.629	1.617	1.707
Overige materiële lasten	1.345	1.215	1.452
Totaal lasten	17.136	16.527	17.223
Saldo baten en lasten	-202	-146	-171
Saldo financiële baten en lasten	3	7	8
Netto resultaat	-199	-139	-164

Het boekjaar 2015 is met een negatief resultaat van € 199.000 afgesloten. Ten opzichte van de begroting en vorig jaar is dit een verslechtering van € 60.000 resp. € 35.000.

Toelichting verschil ten opzichte van de begroting:

De **baten** zijn € 553.000 beter dan begroot, met ca. € 300.000 aan extra baten van het ministerie door het nationaal onderwijsakkoord, bijstelling van de personele vergoeding als gevolg van het loonakkoord van juli 2015 en incidentele baten als gevolg van opheffing van de samenwerkingsverbanden WSNS.

De overige overheidsbaten zijn hoger dan begroot als gevolg van extra gemeentelijke bijdragen voor achterstandsleerlingen. Bij de overige baten zijn vooral twee detacheringen die voor extra baten zorgen.

De **personele lasten** zijn € 512.000 hoger dan begroot een grotere inzet van personeel op vooral kleine locaties/scholen als gevolg van kwaliteitsproblemen (+€ 123.000), dotatie voorziening reorganisatie (+ €95.000) dotatie voorziening jubilea (+€ 25.000), dotatie voorziening functiemix (€ 20.000), meer kosten scholing (+ € 50.000), kosten inhuur personeel en interim management (+ € 125.000), lagere uitkeringen (+ € 135.000) en diversen (- € 61.000).

De **afschrijvingslasten** zijn ca. € 40.000 lager dan begroot doordat de investeringen later in het jaar plaatsvonden dan gepland en een correctie bij het opstellen van de jaarrekening 2014.

De **huisvestingslasten** zijn ca € 12.000 hoger dan begroot, door meer schoonmaak (+ € 91.000), minder energielasten, door vooral correcties uit 2014 (- € 65.000), lagere gebruikerslasten MFA's en bestuurskantoor (- € 16.000) en diversen (- € 3.000)

De **overige materiële lasten** zijn € 130.000 hoger dan begroot, door nagekomen en structureel hogere reproductiekosten (+ € 88.000), omzetting ict-omgevingen van de scholen samen met de overgang naar Office 365 (+ € 72.000) en diversen (- € 22.000)

Toelichting grootste verschillen ten opzichte van 2014:

De **baten** zijn in 2015 € 120.000 minder door lager volume leerlingen (-€ 530.000), toename in verband met toekenning NOA-middelen (€ 100.000), meer materiële instandhouding door de overheveling van buitenkant onderhoud van gemeente naar scholen (€ 100.000), vervallen van de subsidieregelingen voor Jonge leerkrachten en ondersteunend personeel (-€ 190.000) meer ontvangen bijdragen SWV (€ 300.000) en meer overheidsbijdragen door aanvullende achterstandsmiddelen (€ 120.000).

De **personele lasten** zijn € 170.000 hoger door lagere salariskosten onder andere als gevolg van afname van de bezetting (- € 300.000), minder uitkeringen (€ 75.000), hogere dotatie personele voorzieningen (€ 215.000), extra inhuur personeel (€ 90.000), meer kosten scholing (€ 40.000) en diversen (€50.000)

De **afschrijvingslasten** zijn € 70.000 lager door de relatief lage investeringen en afloop van afschrijvingstermijnen.

De **huisvestingslasten** zijn € 80.000 lager door met name correcties van energiekosten.

De **overige materiële lasten** zijn € 108.000 lager, door hogere kosten administratie (-€ 82.000, minder kosten deskundigenadvies en beheer (+€ 187.000), meer kosten ICT (- € 11.000), lagere kosten leermiddelen (+ € 77.000 en meer kosten reproductiekosten (- € 66.000).

6.4 Investerings

In 2015 is er wederom sprake geweest van een beperkt investeringsbudget. Per saldo zijn de gepleegde investeringen op het niveau van de begroting en de afschrijvingen.

Investerings (x € 1.000)	2015	2014
Gebouwen en terreinen		
Inventaris en apparatuur	340	255
Leermiddelen	32	113
Totaal investeringen	<u>372</u>	<u>368</u>

6.5 Financiële beleid

Treasury statuut

In haar treasury beleid werkt Proo volgens een in 2006 opgesteld financierings- en beleggingsstatuut. Binnen de daarin vastgelegde kaders wordt getracht een zo hoog mogelijk rendement te verkrijgen op tijdelijk overtoollige middelen en een zo laag mogelijke rente op eventuele schulden. In boekjaar 2015 zijn er geen beleggingen geweest. Actualisatie van het treasury statuut zal in 2016 plaatsvinden.

Financieel beleid

In 2015 was de financiële-, personeel- en salarisadministratie uitbesteed aan Onderwijsbureau Twente te Borne. De overstap van OSGMetrium is bijzonder voorspoedig verlopen en heeft erin geresulteerd dat de financiële administratie na afwikkeling van de jaarrekening 2014, die nog door OSGMetrium is opgesteld, flink in niveau is gestegen tot een goed niveau.

Voorjaar 2013 is het nieuwe Strategisch Beleidsplan (SBP) vastgesteld. De financiële vertaling is omgezet in de actualisering van de (meer)jaarbegroting en door het invoeren van budgethouderschap.

Dit laatste leidt ertoe dat de doelstellingen uit het SBP zowel kwalitatief als kwantitatief gemonitord gaan worden tijdens het jaar door middel van trimsterrapportages. In 2015 zijn verdere stappen gezet om de trimsterrapportages door te ontwikkelen. In 2015 is ook gewerkt aan het kwaliteitshandboek dat naar verwachting voor medio 2016 operationeel zal zijn. Het kwaliteitshandboek is met name gericht op het borgen van de kwaliteitsdoelstellingen in de vorm van pdca cycli, opname in structurele (jaar)planningen van meer activiteiten en beheersingsmaatregelen.

Door Flynth en Stichting Proo is gezamenlijk een risicoscan uitgevoerd. Uitkomst van de risicoscan is dat de reserves zich op een minimumpositie bevinden. Dit is met name een gevolg van de verhouding tussen investeringen, kortlopende schulden enerzijds en de reserves anderzijds. De daarna opgestelde meerjarenbegroting voor de jaren 2016 tot en met 2020 had als uitgangspunt meegekregen het realiseren van duidelijk positieve financiële resultaten.

7. Continuïteitsparagraaf

7.1 Gegevensset

A1. Kengetallen

Als kengetallen zijn achtereenvolgens opgenomen kengetallen met betrekking tot de ontwikkeling van de omvang van het personeelsbestand in de komende jaren, ontwikkeling van het aantal leerlingen per 1 oktober en de ontwikkeling van de kengetallen solvabiliteit en liquiditeit. Vanwege de beperkte omvang van de reserves en liquide middelen is het kengetal kapitalisatiefactor niet opgenomen. De kapitalisatiefactor is een maatstaf om te beoordelen of de ontvangen subsidies efficiënt worden ingezet en wordt berekend als deling tussen balanstotaal minus gebouwen en totale baten. Te hoge waarden duiden er op dat er mogelijk onvoldoende middelen ter beschikking komen van het onderwijs.

Kengetallen personeel	2016/2017	2017/2018	2018/2019	2019/2020
bezetting scholen, ex management*	132	111	108	102
locatieleiders (OP)	13	10	10	10
meerscholendirecteuren	4	4	4	4
ondersteuning	11	7	7	7
bestuurskantoor **	7	6	6	6
diversen, incl vervangingen***	15	13	13	12
totaal	181	152	148	142

* bestaat behoudens ca. 2 fte OOP uit OP

** inclusief 1 fte bestuur

*** overwegend bestaande uit OP

	Ontwikkeling aantal leerlingen								
	Realisatie					Prognose			
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Aantal leerlingen per 1 oktober	3131	2985	2846	2648	2568	2389	2133	2026	1925
Mutatie t.o.v. voorgaande jaar (absoluut)		-146	-139	-198	-80	-179	-256	-107	-101
Mutatie t.o.v. voorgaande jaar		-4,7%	-4,7%	-7,0%	-3,0%	-7,0%	-10,7%	-5,0%	-5,0%

Overige kengetallen	2016	2017	2018	2019	2020
Solvabiliteit	31	34	39	43	50
Liquiditeit	1,31	1,46	1,37	1,64	1,78

A 2. Meerjarenbegroting

Balans

Bedragen per 31/ 12 in duizenden euro's	Prognose 2015	Werkelijk 2015	Begroot 2016	Begroot 2017	Begroot 2018	Begroot 2019	Begroot 2020
Activa							
Vaste activa							
Materiele vaste activa	2.119	2.127	2.012	1.857	1.652	1.484	1.362
Financiële vaste activa	24	24	24	24	24	24	24
Vorderingen	1.353	995	1.353	1.353	1.353	1.353	1.353
Liquide middelen	1.236	2.117	1.264	1.563	1.383	1.905	2.196
Totaal	4.731	5.263	4.652	4.796	4.411	4.765	4.935
Passiva							
Eigen vermogen	1.613	1.667	1.419	1.609	1.717	2.067	2.453
Voorzieningen	1.121	1.593	1.240	1.196	703	707	491
Langlopende schulden	6	12	2	0	0	0	0
Kortlopende schulden	1.991	1.991	1.991	1.991	1.991	1.991	1.991
Totaal	4.731	5.263	4.652	4.796	4.411	4.765	4.935

De meerjaren prognose voor de jaren 2016 tot en met 2020 is tegelijkertijd opgesteld met de begroting voor 2016. Uitgangspunt voor de balanspositie was op dat moment de prognose voor het eindresultaat voor 2015. Hierbij was de prognose voor de omvang van voorzieningen, vorderingen, langlopende schulden en kortlopende schulden ontleend aan de eindbalans van 2014.

In de periode 2015-2018 wordt uitvoering gegeven aan het SBP, hetgeen vooral investeringen in ICT betreft. Daartoe wordt jaarlijks een bedrag tussen € 250.000 en € 375.000 uitgetrokken. In de periode wordt tevens uitvoering gegeven aan het plan om het aantal locaties te verminderen. Hierbij verdwijnen tussen begin 2016 en ultimo 2017 ca. 10 lesplaatsen.

Mede door onttrekking aan de voorziening onderhoud zullen de liquide middelen met ca. € 900.000 afnemen in de komende 2 jaar. Vervolgens zullen onder invloed van de te verwachten positieve resultaten de liquide middelen weer toenemen. Aangezien we vanaf 2012 gebruik kunnen maken van de schatkistbankieren faciliteit bij het Ministerie van Financiën en gezien het verloop van de liquide middelen voorzien we geen directe financieringsproblemen. Wel zal blijvende focus op ontwikkeling van het resultaat en investeringen nodig zijn.

In de voorziening onderhoud is rekening gehouden met de gevolgen van de doordecentralisatie onderhoud per 1 januari 2015. De effecten van de doordecentralisatie zijn vrij gering omdat in het kader van de doordecentralisatie een nieuw meerjaren onderhoudsplan in 2014 was opgesteld.

Staat/Raming van Baten en Lasten

Baten	Werkelijk 2015	Begroot 2016	Begroot 2017	Begroot 2018	Begroot 2019	Begroot 2020
Rijksbijdragen	16.238	15.776	14.406	12.499	12.224	11.821
Overige overheidsbijdragen	374	197	73	0	0	0
Overige baten	322	227	70	58	58	58
Totaal baten	16.934	16.200	14.548	12.557	12.282	11.879
Lasten						
Personeelslasten	13.792	13.112	11.413	9.887	9.626	9.243
Afschrijvingen	371	367	385	385	348	322
Huisvestingslasten	1.629	1.582	1.392	1.199	1.177	1.157
Overige lasten	1.345	1.338	1.173	983	786	777
Totaal lasten	17.136	16.399	14.363	12.454	11.937	11.498
Saldo baten en lasten	-202	-199	185	103	346	381
Financiële baten en lasten	3	5	5	5	5	5
Resultaat	-199	-194	190	108	351	386

In de bovenstaande jaarresultaten is gewerkt met de eerdergenoemde ontwikkeling in leerlingenaantal, voor zowel de rijksbijdragen alsmede de overige lasten.

In de personeelslasten is rekening gehouden met verhoging wegens periodieken. Daarnaast is rekening gehouden met zowel de kosten (sociaal plan) als de besparing door afvloeiing van personeel. Voor de periode 2015-2017 is een sociaal plan afgesproken met de betrokken vakbonden.

De huisvestingslasten blijven relatief hoog, ondanks de sluiting van scholen. Bij de overige lasten worden diverse maatregelen voorbereid om de lasten flink te verminderen.

7.2 Overige rapportages

B1. Rapportage aanwezigheid en werking van het interne risicobeheersings- en controlesysteem.

De organisatie heeft in 2012/2013 een omvangrijke reorganisatie doorgevoerd met reductie van formatie en aanpassing van de organisatiestructuur tot gevolg. De organisatiestructuur is daarmee verder vormgegeven door invoering van het Managementteam, bestaande uit de algemeen directeur en zeven meerscholen directeurs en voorbereiding overgang naar een College van Bestuur met een Raad van Toezicht (ingangsdatum maart 2014)

Daarnaast is medio 2013 het Strategisch Beleidsplan 2014-2018 (SBP) door het bestuur en managementteam vastgesteld. In dit onderhavige plan wordt met name de gewenste (noodzakelijke) cultuuromslag naar een professionele, betrokken en innovatieve attitude expliciet.

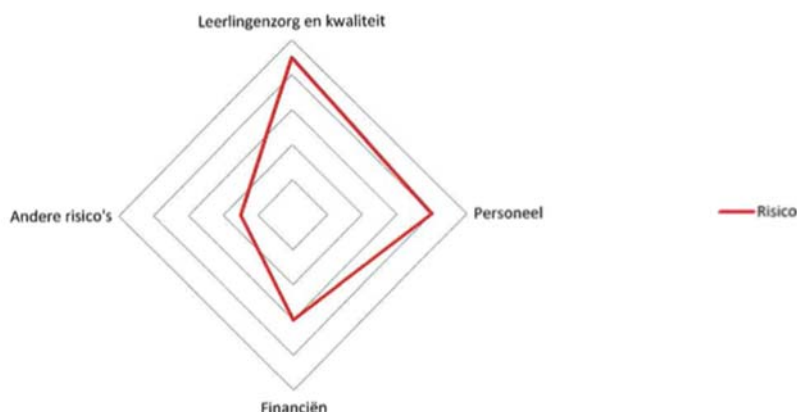
In het kalenderjaar 2014 is vanuit de hierboven beschreven basis verder vormgegeven aan de uitvoering van het SBP. Gesteld kan worden dat de uitvoering op bijna alle niveaus conform planning verloopt, behoudens de consolidatie die verwacht was bij de uitbesteding aan OSG/Metrium.

Om het risicobeheersings- en controlesysteem goed te doen functioneren is het van belang dat de betrokken stakeholders (van nature) in staat zijn het proces van identificeren en mitigeren van risico's binnen de verschillende domeinen van de organisatie te herkennen en te doorlopen. Mede gezien het bovenstaande heeft de organisatie ervoor gekozen om het pad van "in control" zijn op de volgende wijze vorm te geven:

1. Er is voor gekozen, vanwege kwetsbaarheid, de financiële administratie per 1 januari 2015 uit te besteden aan ObT te Borne.
2. Door de invoering van de functie van Business Controller (mei 2013) is de professionalisering van het financieel management vergroot.
3. In 2015 is voortgang gemaakt met het opstellen van trimesterrapportages. Hierin wordt expliciet de voortgang op realisatie van de doelstellingen per domein volgens het SBP toegelicht. Tevens is ook een outlook per domein opgenomen, waarin de activiteiten en/of acties voor het komend kwartaal worden vermeld. Aan de hand van kritische prestatie-indicatoren wordt beoogd de voortgang beter te duiden. Wij merken hierbij nog op dat dit proces enige tijd zal vergen om inbedding in de organisatie te realiseren. Op deze wijze wordt bovendien het optreden van risico's sterk gereduceerd.
4. Invoering van budgethouderschap in 2014 ter ondersteuning van de uitvoering en realisatie van de in het SBP opgenomen doelstellingen is gerealiseerd en wordt verankerd.
5. Sturing op kostenbewustzijn en doel-investeringen door formalisering van daartoe opgestelde procedures, bewuste vraagstelling en inbrengen nieuwe zakelijkheid.
6. In 2014 is de huidige organisatiestructuur op effectiviteit en efficiency geëvalueerd door uitvoering van audits door een extern bureau en deelname aan het collegiale visitatie project "Sturen op onderwijskwaliteit" van de PO-raad. Het voornemen is om na de reductie van het aantal onderwijslocaties wederom een audit uit te voeren over de organisatiestructuur.
7. Implementatie van de functionaliteiten competentie management en tevredenheids-enquêtes ouders/leerlingen/leraren van het kwaliteitsszorgsysteem, waardoor meer inzicht wordt verkregen in de diverse risicogebieden

B2. Beschrijving van de belangrijkste risico's en onzekerheden.

In 2015 is door Flynth een risicoscan opgeleverd. Onderstaand is een beeld opgenomen van op welk domein de risico's vooral aanwezig zijn.

In onderstaande tabel zijn de belangrijkste gesignaleerde risico's opgenomen die uit dit onderzoek naar voren zijn gekomen. De inschatting van deze risico's en welke dit betreft is tot stand gekomen in overleg tussen bestuurder en management van stichting Proo en Flynth.

Onderwerp	Risico	Laag	Middel	Hoog
Kwaliteit van het onderwijs	opbrengsten te laag			x
	imago schade		x	
	aangepast toezichtarrangement		x	
	dalende leerlingaantallen		x	
Zorg/welzijn	imago schade			x
	noodzaak tot investeringen	x		
	verlies van bekostiging	x		
Leerling administratie	terugvordering van bekostiging	x		
Personeel	competenties medewerkers niet juist		x	
	medewerkers op de verkeerde plaats	x		
	medewerkers voeren hun werkzaamheden niet uit in lijn met organisatiedoelstellingen		x	
	er kunnen onvoldoende bekwame medewerkers aangetrokken worden			x
	formatie is te groot	x		
	te hoog ziekteverzuim	x		
	de werkdruk neemt toe		x	
	de leeftijdsverdeling van de leerkrachten is onevenredig verdeeld over de organisatie			x
Andere risico's				
Verantwoordingsstructuur	budgetten worden niet gehaald	x		
	geen betrokkenheid bij de organisatiedoelstellingen	x		
Strategische koers	doelstellingen organisatie worden niet gehaald		x	
	ondoelmatige inzet middelen		x	
	verlies van marktaandeel	x		
Niet voldoen aan wet- en regelgeving	schadeclaims/boetes/sancties	x		
	imago schade	x		
	middelen onrechtmatig onttrokken	x		
Huisvesting	achterstallig onderhoud	x		
	over- of onderbezetting van de huisvesting	x		
	budgetoverschrijding bij bouwheerschap	x		
	gebouwen voldoen niet of hebben niet de gewenste uitstraling	x		

Bovenstaande risico's leidt in de navolgende tabel tot de volgende uitwerking:

Risico	Impact	Kans
1 noodzaak van inzet van personeel is hoger dan financiële ruimte	0-390.000	90%
2 budgetoverschrijdingen ict- budgetten	0-100.000	80%
3 budgetoverschrijdingen personele inzet	0-195.000	80%
4 De WWZ maakt de inzet van vervangers via uitzendbureaus noodzakelijk	30.000-120.000	50%
5 budgetten worden niet gehaald	0-50.000	50%
6 arrangementen zorg, veelheid	0-50.000	50%
7 budgetoverschrijding scholen	10.000-30.000	25%
8 middelen passend onderwijs	0-50.000	25%

B3. Rapportage Raad van Toezicht 2015

De Raad van Toezicht is ingesteld door het Coördinatiepunt NW Veluwe in 2014 om daarmee het intern toezicht verder te institutionaliseren. Gedurende 2015 heeft de Raad van Toezicht een aantal belangrijke zaken voor de continuïteit van de organisatie St. Proo geagendeerd en daaromtrent besluiten genomen. De Raad van Toezicht is x keer bijeen geweest voor overleg met de bestuurder.

De Raad van Toezicht heeft vanuit haar eigen gelederen een auditcommissie en een remuneratiecommissie. De auditcommissie is 4 keer bijeen geweest voor overleg met de bestuurder en controller. De remuneratiecommissie heeft 3 keer overleg gevoerd, waarvan twee keer met de bestuurder om een functioneringsgesprek en een beoordelingsgesprek te voeren.

De Raad van Toezicht heeft eind 2015 een eigen, interne, evaluatiebijeenkomst gehouden waarin zij, zonder de bestuurder, met behulp van een instrument met vragen tot verder inzicht is gekomen over haar eigen functioneren en professionaliteit. Dit heeft o.a. geleid tot een aantal verbeterpunten die terugkomen op de agenda 2016 zoals het vaker bezoeken van scholen. De uitkomsten van deze evaluatie is besproken met de bestuurder, zeker waar het gaat om de interactie tussen Raad en bestuurder.

Naast het overleg met de bestuurder heeft de Raad van Toezicht in een bijeenkomst met de meerscholendirecteuren gesproken over de wijze waarop de meerscholendirecteuren invulling geven aan de doelstellingen van de stichting en de manier waarop zijn dat vanuit hun persoonlijk leiderschap realiseren. Ook met de GMR heeft de Raad van Toezicht een gesprek gevoerd om te horen hoe zij ervaren op welke wijze de ontwikkeling van de organisatie verloopt in het perspectief van de doelen van de stichting.

De Raad van Toezicht heeft in Epe een school bezocht om op die manier ook te kunnen zien op welke wijze het strategisch beleid en de schoolplannen in de dagelijkse praktijk tot uitvoering worden gebracht.

Terugblik:

1. Inhoudelijke ontwikkeling:

In 2015 is het strategisch beleidsplan Krachtige Kernscholen tot stand gekomen. Dit is een aantal keren met de bestuurder besproken. Het voorstel voor invulling zoals dat door de bestuurder is vastgesteld, is door de Raad van Toezicht goedgekeurd. Belangrijk voor de Raad van Toezicht is dat hiermee heldere kaders en een richting is geschetst. Deze kaders moeten vanaf 2017 leiden tot een structureel gewenst kwaliteitsniveau alsmede tot een positief financieel resultaat. De heldere en transparante onderbouwing maakt het ook mogelijk om intern en extern te communiceren en inzichtelijk te maken waarom besluiten genomen worden. Bijkomend element betreft het aanbrengen van focus. De instelling is ambitieus en dat is ook nodig om toekomstperspectief voor openbaar onderwijs op goed niveau op de NW Veluwe aan te kunnen blijven bieden. Om de uitwerking realistisch vorm te geven is focus onontbeerlijk.

Een tweede belangrijk gesprekspunt wat hiermee samenhangt is de professionalisering van alle betrokkenen bij de St. Proo. De Raad van Toezicht heeft geconstateerd dat er veel doelgericht geïnvesteerd is in mensen. In de visie van de Raad van Toezicht is dit de sleutel naar het succes om kwalitatief goed onderwijs te borgen.

Door de Raad van Toezicht zijn de ontwikkelingen ten aanzien van de onderwijsresultaten nauwlettend gevolgd. Geconstateerd is dat we wel de investeringen en acties herkennen die gericht zijn op verbetering, maar dat er nog onvoldoende garantie is dat de kwaliteit op orde of geborgd is op alle locaties. Voor de Raad van Toezicht is 2016 een belangrijk ijkpunt in de beoogde kwaliteitsontwikkeling, omdat dan sprake zal moeten zijn van het aantoonbaar in control hebben van de onderwijskwaliteit.

2. Financiën:

De financiële situatie van Stichting Proo over 2015 heeft nadrukkelijk onze aandacht gevraagd. In de praktijk is het lastig gebleken noodzakelijke besparingen tijdig te realiseren zonder daarmee tegelijkertijd afbreuk te doen aan de noodzakelijke ontwikkeling van de kwaliteit en de professionaliteit van het onderwijzend personeel.

Door de auditcommissie is geconstateerd dat het een juiste keus is geweest om met ingang van het boekjaar 2015 van administratiekantoor te veranderen. De (tijdige oplevering van) managementinformatie is verbeterd en het vertrouwen in de werkprocessen die samenhangen met de financiële administratie en verantwoording is groter geworden.

Middels een geformaliseerd aanbestedingstraject is een procedure doorlopen om tot een nieuwe accountant te komen. Dit vanuit het grote belang dat vanuit de Raad van Toezicht wordt gehecht aan een optimale samenwerking en sparring relatie met de controlerend accountant. Dit moet leiden tot een nog betere informatievoorziening en het verder optimaliseren van de administratieve processen en het risicomanagement.

De Raad van Toezicht heeft in een eigen professionaliseringsbijeenkomst uitgebreid stil gestaan bij de eisen die aan hedendaags bestuur en good governance gesteld worden. In het functioneren van de Raad geldt de Code Goed Bestuur PO als leidraad en als kader. Naast de professionalisering bijeenkomst good governance heeft de Raad van Toezicht nog twee extra professionaliseringsbijeenkomsten gehouden, waarin de financiën en de kwaliteit van het onderwijs centraal stonden.

Vooruitblik

Voor de Stichting Proo en de rol van de Raad van Toezicht zal 2016 een belangrijk jaar worden waarin we de effecten van de investeringen in zowel de administratieve organisatie als de onderwijsresultaten willen terugzien. We realiseren ons dat met het bepalen van de koers om tot Krachtige Kernscholen te komen we er nog niet zijn. Maar de komende jaren houden we de vinger aan de pols als het gaat om de realisatie van de koers die door ons wordt onderschreven.

Namens de leden
van de Raad van Toezicht St. Proo

Frida Hengeveld
Voorzitter

8 Kengetallen en grafieken

Kengetallen	Signaleringsgrens PO	2012	2013	2014	2015
Financiële kengetallen					
Liquiditeit (current ratio)	$\leq 1,00$	1,28	1,62	1,45	1,56
Solvabiliteit 1	$< 30\%$	24%	39%	35%	32%
Solvabiliteit 2	$\leq 30\%$	61%	64%	59%	62%
Rentabiliteit	3 jaar negatief	-4%	5%	-1%	-1%
Weerstandsvermogen	-	-7%	-1%	-2%	-3%
Kapitalisatiefactor	$> 35\%$	23%	27%	29%	30%
Financieringsfunctie	-	17%	19%	20%	21%
Transactiefunctie	-	9%	11%	13%	12%
Financiële buffer	$> 5\%$	-3%	-3%	-3%	-3%

Toelichting

Liquiditeit (current ratio): vlottende activa / kortlopende schulden

Geeft aan in welke mate de instelling aan haar verplichtingen op korte termijn kan voldoen.

Solvabiliteit 1: eigen vermogen / totaal passiva

Geeft aan op welke wijze de bezittingen, op de actiefzijde van de balans, zijn gefinancierd.

Solvabiliteit 2: (eigen vermogen + voorzieningen) / totaal passiva

Geeft aan op welke wijze de bezittingen, op de actiefzijde van de balans, zijn gefinancierd.

Rentabiliteit: resultaat / totale baten

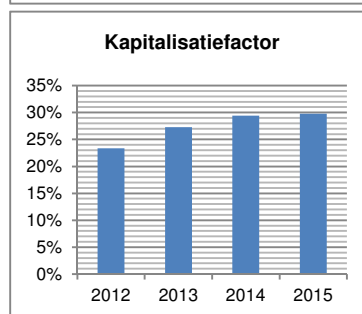
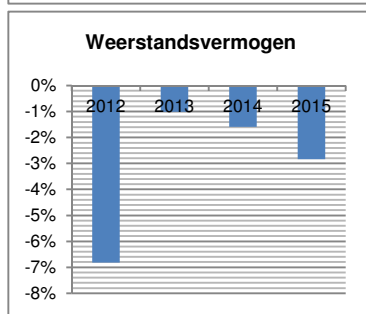
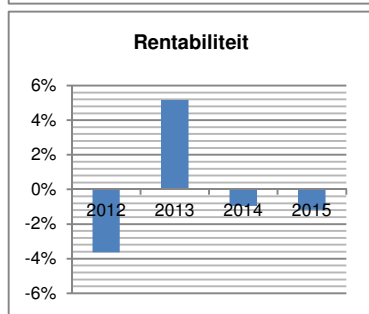
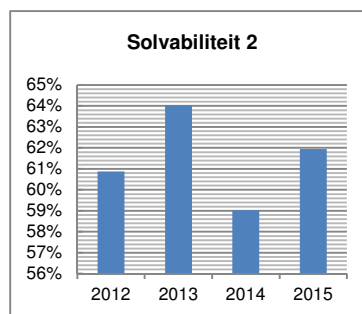
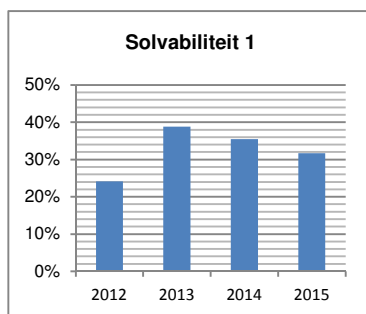
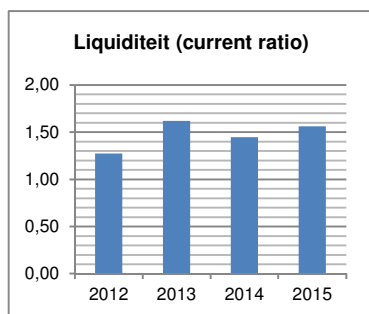
Geeft aan welk deel van de totale baten over blijft na aftrek van de lasten.

Weerstandsvermogen: (eigen vermogen -/- materiële vaste activa) / Rijksbijdrage

Is de verhouding tussen het eigen vermogen minus de materiële vaste activa en de omvang van de rijksbijdragen.

Kapitalisatiefactor: (balanstotaal -/- gebouwen en terreinen) / totale baten

Meet het verband tussen het kapitaal dat een bestuur gebruikt voor haar activiteiten en de inkomsten.

Kengetallen en grafieken vervolg

Kengetallen	Signaleringsgrens PO	2012	2013	2014	2015
Ratio's					
Personele lasten/Rijksbijdrage	>= 95%	90%	80%	82%	85%
Personele lasten/Totale baten	>= 90%	85%	77%	80%	81%
Eigen vermogen/Totale baten	-	6%	11%	11%	10%
Personele lasten/Totale lasten	-	82%	81%	79%	80%

Toelichting

Personele lasten / Rijksbijdrage

Geeft aan in hoeverre een instelling de gelden van het Rijk aanwendt voor personele lasten.

Personele lasten / Totale baten

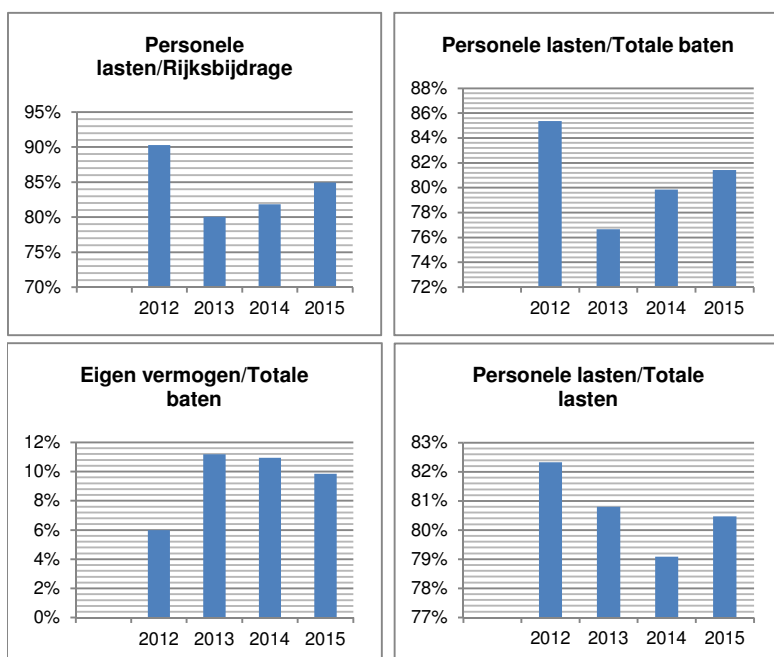
Geeft aan in hoeverre een instelling de totale inkomsten aanwendt voor personele lasten.

Eigen vermogen / Totale baten

Deze ratio geeft een indicatie van het risicomanagement bij de instelling.

Personele lasten / Totale lasten

Geeft aan hoeveel de instelling uitgeeft aan personele lasten. Dit is met name trendmatig een belangrijk signaal.

Lijst met afkortingen

AB	Algemeen Bestuur
AD	Algemeen Directeur
AO	Administratieve organisatie
ARBO	Arbidsomstandigheden
BAPO	Bevordering Arbeidsparticipatie Ouderen
BK	Bestuurskantoor
BRIN	Basisregistratie Instellingen
BSO	Buitenschoolse Opvang
CITO	Centraal instituut voor toetsontwikkeling
CMS	Content management systeem
EBA	Energie en binnenklimaatadviezen
FFH	Financiën, facilitair en huisvesting
FPU	Flexibel Pensioen en Uittreden
FTE	Fulltime-equivalent
GLG	Gewogen landelijk gemiddelde
GMR	Gemeenschappelijke medezeggenschapsraad
GVO	Godsdienstig vormingsonderwijs
HGW	Handelingsgericht werken
HVO	Humanistisch vormingsonderwijs
IB	Interne begeleiding
ICT	Informatie en communicatie technologie
KPC	Katholiek Pedagogisch Centrum
KPZ	Katholieke Pabo Zwolle
LCD	Liquid Crystal Display
LEA	Lokale Educatieve Agenda
LVS	Leerlingvolgsysteem
MFA	Multi functionele Accommodatie
MIS	Management informatie systeem
MOP	Meerjarenonderhoudsplan
NDV	Nederlandse Dalton vereniging
NSA	Nederlandse Schoolleiders academie
NSCCT	Niet Schoolse Cognitieve Capaciteiten Test.
OCW	Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen
O&K	Onderwijs en kwaliteit
OOZ	Openbaar Onderwijs Zwolle
PABO	Pedagogische Academie voor Basisonderwijs
Proo	Primair Openbaar Onderwijs
RNV	Regio Noord Veluwe
ROC	Regionaal opleidingscentrum
RSG	Regionale scholengemeenschap
SBO	Speciaal basisonderwijs
SBP	Strategisch beleidsplan
SMT	Sociaal medisch team
SWV	Samenwerkingsverband
VO	Voortgezet onderwijs
WMK	Werken met kwaliteitskaarten
WSNS	Weer samen naar school

Bijlagen

Bij hoofdstuk 2.

Bijlage 2.1 College van bestuur en Raad van Toezicht Proo

College van Bestuur:

De heer Berend Redder – voorzitter CvB

Leden Raad van Toezicht:

Mevrouw Frida Hengeveld – voorzitter (renumeratiecommissie)

Mevrouw Liesbeth ten Have (renumeratiecommissie)

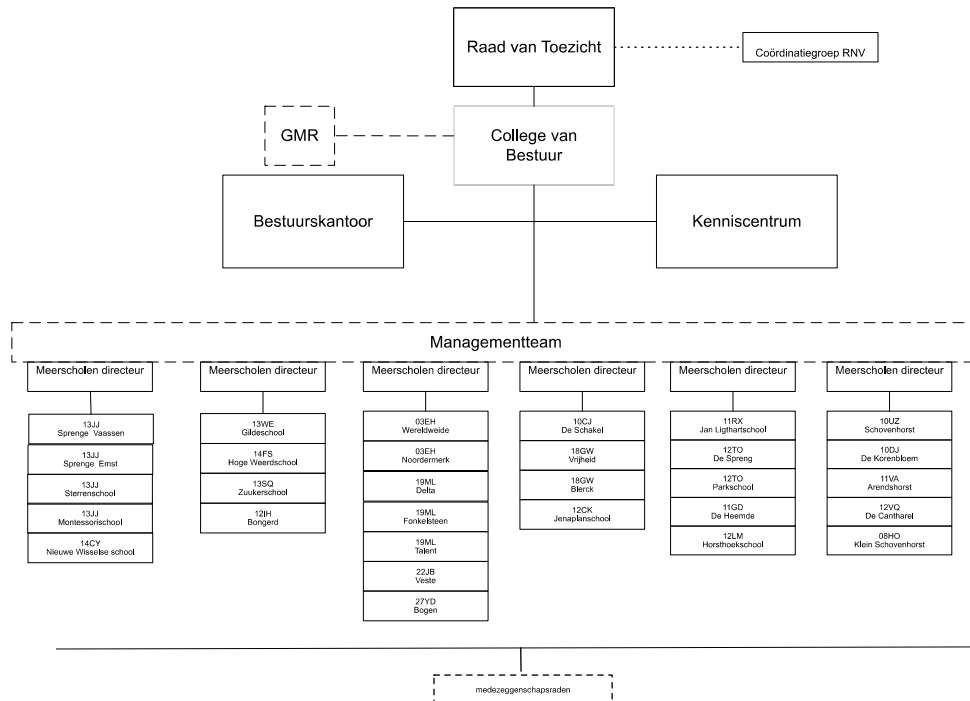
De heer Eduard de Bruijn (auditcommissie)

De heer Wil Ellenbroek (auditcommissie)

De heer Reint Scholten – vice-voorzitter (auditcommissie)

Bijlage 2.1a Organogram stichting Proo

Organogram Stichting PrOo per 31-12-2015

Bijlage 2.3 Overzicht medewerkers bestuurskantoor Proo en formatieomvang vanaf 2012

Naam	Functie	2012	2013	2014	2015
Berend Redder	Algemeen Directeur / CvB	1,0	1,0	1,0	1,0
Willem Duifhuis	Beleidsmedewerker P&O	0,9	0,9	0,9	0,9
Hillie Keijser	Secretarieel- adm. Medewerker Tijdelijk van 1-4-2013 tot 31-12-2015	0,6509	0,6509 0,3491	0,6509 0,3491	0,6509 0,3491
Dick van Vugt	Beleidsmedewerker facilitaire zaken en huisvesting	0,5	0,5	0,5	-
Gerrit Laarman, gedetacheerd	Facilitaire zaken en huisvesting	0,4	0,4	0,4	0,2
Ineke Kreulen	Beleidsmedewerker onderwijs – kwaliteit	0,7596	0,7596	0,7596	0,7596
Rein Kroon	ICT coördinator	1,0	1,0	1,0	1,0
Nienke Belmon	Secretarieel- adm. medewerker	0,5263	0,5263	0,5263	0,5263
Corinne de Wit	Stafmedewerker personeel / facilitair	0,8947	0,8947	0,8947	0,8947
Evert Koorman	Salarisadministrateur	0,5072	-	-	-
Jan Bloo (1 mei 2013)	Business controller (tot 1 mei 2014)	-	1,0	-	-
Gerben Sinnema	Business Controller (vanaf 1 april 14)	-	-	1,0	1,0
Piet v.d Heuvel	Financieel medewerker	0,6667	-	-	-
Totaal		7,7054	7,9833	7,9806	7,2806

Bijlage 2.4 Samenstelling GMR Stichting Proo in 2015:

Oudergeleding:
Vacature
Vacature
Martin Schoenmaker
Debby Welgraven
Vacature
Monique Dokter
Personeelsgeleding:
Jessica Veenema
Erik Vis
Natasja Hilkman
Joke Verwoerd
Hanneke van Hal
Henrieke Huisman-Luinge
Ambtelijk secretaris: Hilda de Vries

Bijlage 2.7 De scholen van Proo zijn als volgt over de gemeenten verdeeld.

Gemeente Putten

1	De Korenbloem	Klaproosstraat 20	3882 DG Putten	www.obskorenbloem.nl
2	Klein Schovenhorst (vh Op 't Veld)	PC Hoofstraat 35	3881 KC Putten	www.kleinschovenhorst.nl
3	De Schovenhorst	Garderenseweg 144	3881 NC Putten	www.obsdeschovenhorst.nl

Gemeente Ermelo

4	De Arendshorst	Zwaluwstraat 1	3853 CA Ermelo	www.obsarendshorst.nl
5	De Cantharel	Amanietlaan 5	3852 ZX Ermelo	www.obsdecantharel.nl

Gemeente Harderwijk

6	De Fonkelsteen (vh Driemaster)	Vollenhovemeen 29	3844 NC Harderwijk	www.obsdedriemaster.nl
7	De Veste	Houtkamp 37	3841 XC Harderwijk	www.deveste.eu
8	De Delta	Deventerweg 83	3843 GC Harderwijk	www.dedeltaharderwijk.nl
9	Het Talent (dislocatie De Delta)	Krommekamp 115b	3848 DE Harderwijk	www.obsdeltalent.nl
10	De Bogen	Triasplein 7	3845 GC Harderwijk	www.obsdebogen.nl

Gemeente Nunspeet

11	De Schakel	Randweg 11	8071 XJ Nunspeet	www.obs-deschakel.nl
----	------------	------------	------------------	--

Gemeente Elburg

12	De Vrijheid	Wimpel 6	8081 JS Elburg	www.daltonschooldevrijheid.nl
13	De Blerck (nevenvestiging De Vrijheid)	Tiendmaatweg 2	8084 EJ 't Harde	www.deblerck.nl

Gemeente Oldebroek

14	De Wereldweide	Clematisstraat 10	8091 VK Wezep	www.dewereldweide.nl
15	Het Noordermerk (nevenvestiging Wereldweide)	Noorderbrink 2	8079 TN Noordeinde	www.hetnoordermerk.nl

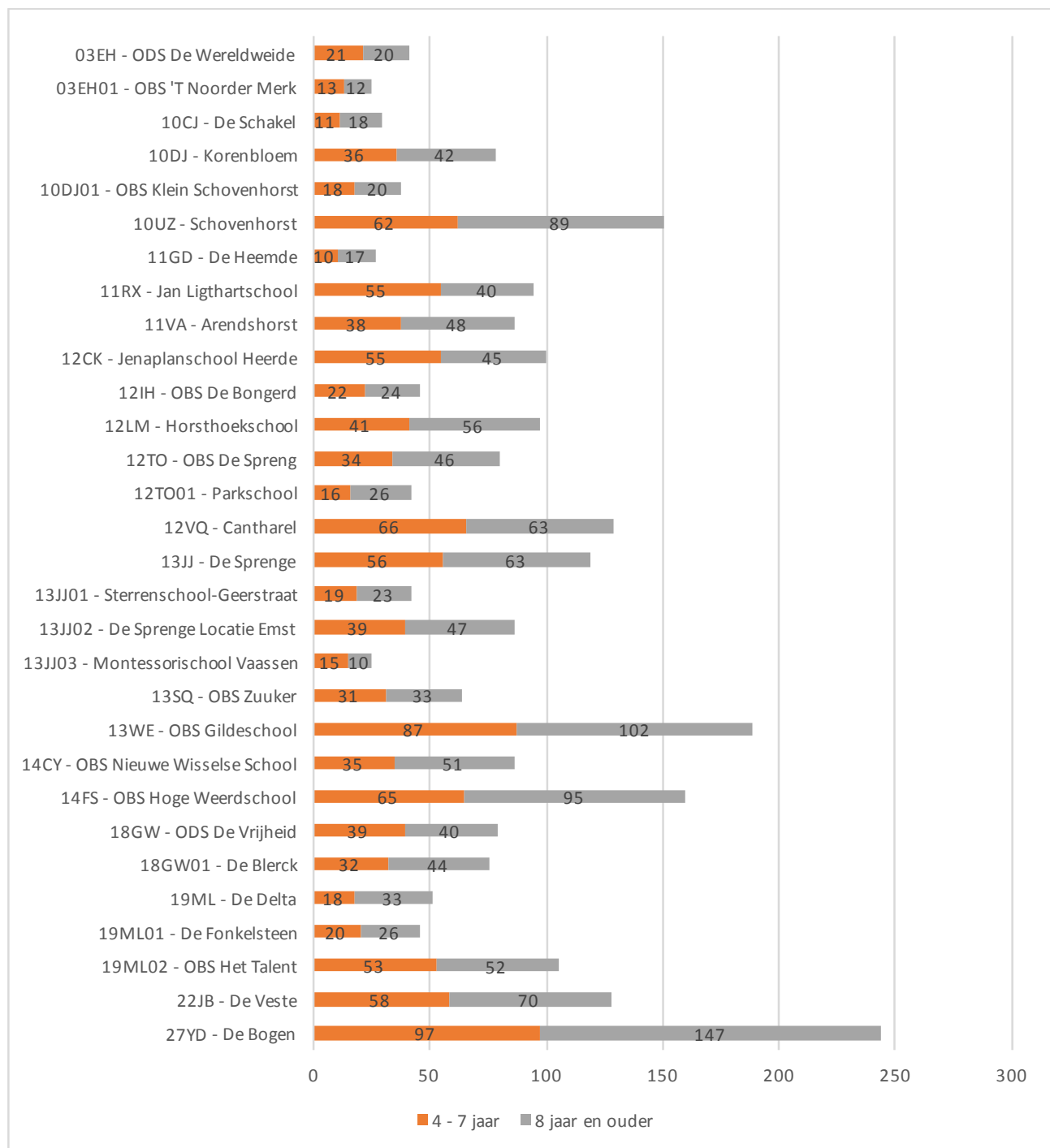
Gemeente Heerde

16	Jan Ligthartschool	Fazantenstraat 7	8191 AJ Wapenveld	www.jlswapenveld.nl
17	Jenaplanschool Heerde	Beatrixweg 30	8181 LE Heerde	www.jenaplanschoolheerde.nl
18	De Spreng	Reinsburglaan 7a	8181 XW Heerde	www.sprengheerde.nl
19	De Parkschool, (dislocatie De Spreng)	Griftstraat 8	8181 VZ Heerde	www.parkschool-heerde.nl
20	De Horsthoek	Oenerweg 7	8181 RE Heerde	www.dehorsthoek.nl
21	De Heemde	Kloosterakkers 10	8194 LS Veessen	www.obsdeheemde.nl

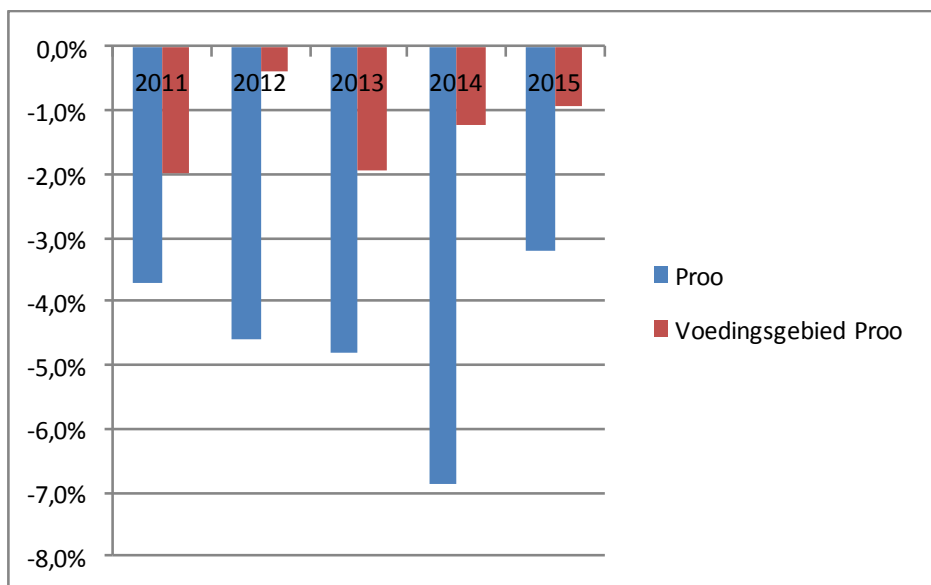
Gemeente Epe

22	Zuukerschool	Zuukerend 9	8161 RJ Epe	www.zuukerschool.nl
23	De Bongerd	Dorpsstraat 16	8176 NL Oene	www.debongerdepe.nl
24	De Gildeschool	Sint Crusiusweg 12	8161 HG Epe	www.gildeschool-epe.nl
25	Hoge Weerdschool	Wachtelenbergweg 21	8162 BN Epe	www.hogeweerdschool.nl
26	Nieuwe Wisselse school	Oude Wisselseweg 35	8162 HJ Epe	www.nieuwewisselseschool.nl
27	Montessorischool Vaassen (dislocatie De Spreng Vaassen)	Potgieterstraat 20	8172 XC Vaassen	www.montessorischoolvaassen.nl
28	De Spreng Vaassen	Boxhofstede 15	8171 KC Vaassen	www.despreng.nl
29	De Sterrenschoon Geerstraat (vh Spreng Geerstraat)	Oude Sluisweg 14	8171 LH Vaassen	www.despreng.nl
30	De Spreng Emst	Hezeweg 40	8166 AP Emst	www.despreng.nl

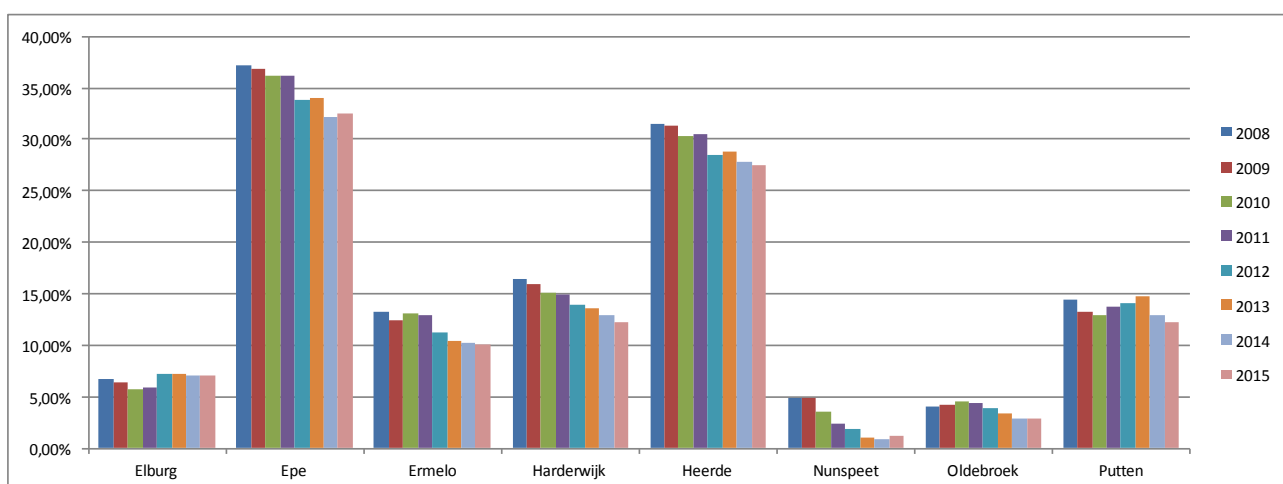
Bijlage 2.8 Aantal leerlingen per leeftijdsgroep per school op teldatum 1 oktober 2015

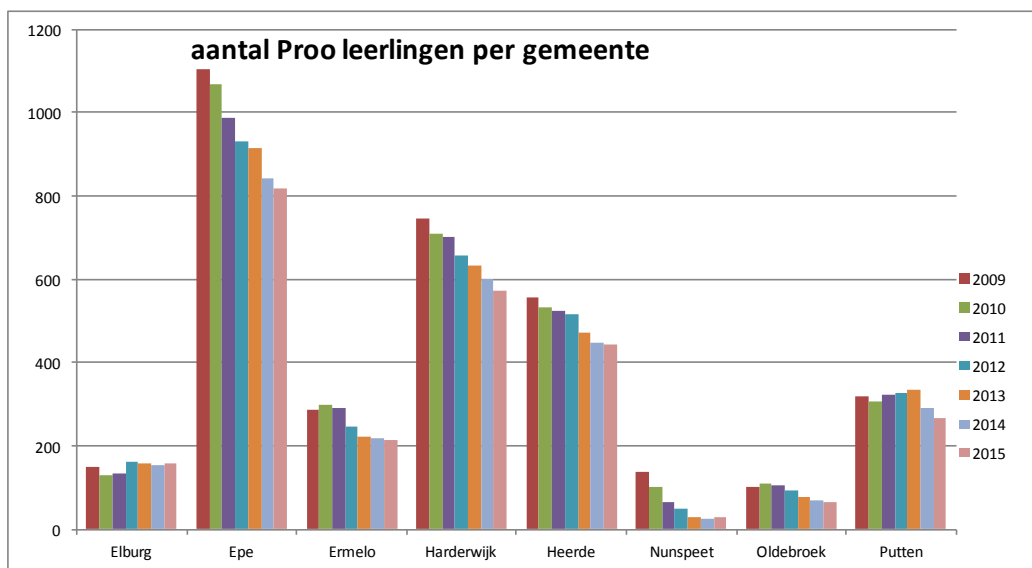
Bijlage 2.8a Verloop in percentages Proo en voedingsgebied.

Bijlage 2.9 Verloop deelnamepercentage 2010 tot 2015 openbaar onderwijs per gemeente

Bijlage 2.9a verloop leerlingenaantal openbaar onderwijs absoluut per gemeente

Stichting Primair Openbaar Onderwijs Noord-Veluwe

Jaarrekening 2015

B Jaarrekening 2015

B1 Grondslagen

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de stellige uitspraken van de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving, die uitgegeven zijn door de Raad voor de Jaarverslaggeving waaronder Richtlijn 660 Onderwijsinstellingen. Deze bepalingen zijn van toepassing op grond van de Regeling Jaarverslaggeving Onderwijs.

De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten, tenzij anders vermeld.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Verbonden partijen

Als verbonden partij worden alle rechtspersonen aangemerkt waarover overheersende zeggenschap, gezamenlijke zeggenschap of invloed van betekenis kan worden uitgeoefend. Ook rechtspersonen die overwegende zeggenschap kunnen uitoefenen worden aangemerkt als verbonden partij. Ook de statutaire bestuursleden, andere sleutelfunctionarissen in het management van Stichting PROO en nauwe verwanten zijn verbonden partijen.

Transacties van betekenis met verbonden partijen worden toegelicht voor zover deze niet onder normale marktvoorwaarden zijn aangegaan. Hiervan wordt toegelicht de aard en de omvang van de transactie en andere informatie die nodig is voor het verschaffen van het inzicht.

Vergelijkende cijfers

De cijfers van 2014 zijn, waar nodig, geherrubriceerd teneinde vergelijking met de cijfers van 2015 mogelijk te maken.

Vergelijking met voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van het voorgaande jaar.

Schattingen

Om de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening te kunnen toepassen, is het nodig dat de leiding van de instelling over verschillende zaken zich een oordeel vormt, en dat de leiding schattingen maakt die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen.

Indien het voor het geven van het in art. 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de betreffende jaarrekeningposten.

Operational leasing

Bij de stichting kunnen er leasecontracten bestaan waarbij een groot deel van de voor- en nadelen die aan de eigendom verbonden zijn, niet bij de stichting ligt. Deze leasecontracten worden verantwoord als operationele leasing. Verplichtingen uit hoofde van operationele leasing worden, rekening houdend met ontvangen vergoedingen van de lessor, op lineaire basis verwerkt in de winst-en-verliesrekening over de looptijd van het contract.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de verwachte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met een eventuele restwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikname van het materieel vast actief. Over terreinen en vastgoedbeleggingen wordt niet afgeschreven. De gehanteerde activeringsgrens bedraagt € 500.

De materiële vaste activa waarvan de stichting, krachtens een financiële leaseovereenkomst de economische eigendom heeft, worden geactiveerd. De uit de financiële leaseovereenkomst voortkomende verplichting wordt als schuld verantwoord. De in de toekomstige leasetermijnen begrepen interest wordt gedurende de looptijd van de financiële leaseovereenkomst ten laste van het resultaat gebracht.

Investeringsubsidies

Subsidies op investeringen worden in mindering gebracht op de verkrijgingsprijs van de activa waarop de subsidies betrekking hebben.

Financiële vaste activa

De leningen en vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs, welke gelijk zijn aan de nominale waarde, onder aftrek van noodzakelijk geachte voorzieningen.

Bijzondere waardevermindering van vaste activa

De stichting beoordeelt op iedere balansdatum of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. Indien het niet mogelijk is de realiseerbare waarde voor het individuele actief te bepalen, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort. Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde; de realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde. Een bijzonder waarde-verminderingsverlies wordt direct als een last verwerkt in de winst-en-verliesrekening. Indien wordt vastgesteld dat een bijzondere waardevermindering die in het verleden verantwoord is, niet meer bestaat of is afgenomen, dan wordt de toegenomen boekwaarde van de desbetreffende activa niet hoger gesteld dan de boekwaarde die bepaald zou zijn indien geen bijzondere waardevermindering voor het actief zou zijn verantwoord.

Vorderingen

De vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde. Noodzakelijk geachte voorzieningen voor mogelijke verliezen als gevolg van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde. Indien middelen niet ter vrije beschikking staan, dan wordt hiermee bij de waardering rekening gehouden. Eventuele rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder de schulden aan kredietinstellingen onder de kortlopende schulden.

Algemene Reserve

Deze post betreft de niet-gebonden reserve die voortkomt uit de door (semi-)overheidsinstellingen gefinancierde activiteiten.

De algemene reserve vormt een buffer ter waarborging van de continuïteit van de stichting. Deze wordt opgebouwd uit de resultaatbestemming van overschotten welke ontstaan uit het verschil tussen de gerealiseerde baten en de werkelijk gemaakte lasten. In geval van een tekort wordt dit resultaat ten laste van de algemene reserve gebracht.

Bestemmingsreserves

Hieronder zijn opgenomen de reserves die bedoeld zijn voor specifieke toekomstige uitgaven die uit de huidige beschikbare middelen gedekt moeten worden, waarbij om die reden door het bestuur een beperktere bestedingsmogelijkheid is aangebracht.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten.

De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij anders vermeld.

Voorziening ambtsjubileum

Op basis van Richtlijn 271 van de Raad van de Jaarverslaggeving is een voorziening opgenomen voor verplichtingen uit hoofde van toekomstige uitkeringen bij ambtsjubilea voor personeelsleden.

De voorziening jubilea is gevormd ter dekking van de kosten van jubileumgratificaties die op grond van de CAO dienen te worden betaald. Gezien de grootte van het personeelsbestand is gekozen voor de vereenvoudigde rekenmethode van VOSS/ABB, zijnde een vast bedrag van € 550,- per fte.

Onderhoudsvoorziening

Deze voorziening wordt gevormd ter dekking van groot planmatig onderhoud. Dagelijks onderhoud wordt rechtstreeks ten laste van de exploitatierekening gebracht. De meerjarenonderhoudsvoorziening is gevormd op basis van eigen dotaties en verminderd met uitgaven voor groot onderhoud.

Schulden

Opgenomen leningen en schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs.

Grondslagen voor de bepaling van de exploitatierekening

Baten

Onder baten wordt verstaan de van overheidswege ontvangen (normatieve) bijdrage OCW, overige OCW subsidies en overige overheidsbijdragen, alsmede de van derden ontvangen overige bijdragen. De baten worden toegerekend aan het boekjaar waarop deze betrekking hebben.

Opbrengsten van diensten worden opgenomen naar rato van de mate waarin de diensten zijn verricht, gebaseerd op de tot balansdatum in het kader van de dienstverlening gemaakte kosten in verhouding tot de geschatte kosten van de totaal te verrichten dienstverlening.

Personele lasten

Onder de personele lasten worden de lasten opgenomen van de personeelsleden die in dienst zijn van de rechtspersoon, alsmede de overige personele lasten die betrekking hebben op onder andere het inhuren van extra personeel, scholingskosten en bedrijfsgezondheidszorg.

Pensioenen

De onderwijsinstelling heeft haar pensioenregeling ondergebracht bij bedrijfstakpensioenfonds ABP. De pensioenverplichtingen uit de regeling worden gewaardeerd volgens de 'verplichting aan de pensioenuitvoerder benadering'. In deze benadering wordt de aan de pensioenuitvoerder te betalen premie als last in de winst- en verliesrekening verantwoord.

Voor bestaande verplichtingen (anders dan de te betalen premies) jegens de pensioenuitvoerder en/of werknemers wordt een voorziening opgenomen (indien relevant).

Ultimo 2015 en 2014 waren er voor de stichting geen pensioenvorderingen en geen verplichtingen naast de betaling van de jaarlijkse aan de pensioenuitvoerder verschuldigde premie. Ultimo 2014 was de beleidsdekkingsgraad van het ABP 104,7%. De beleidsdekkingsgraad eind 2015 is 98,7%. De overheid eist een beleidsdekkingsgraad van 104,2% of hoger. Hiermee voldoet de beleidsdekkingsgraad niet aan de minimale vereisten van de toezichthouder.

Afschrijvingen

Materiële vaste activa worden vanaf het moment van ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Indien een schattingswijziging plaatsvindt van de toekomstige gebruiksduur, dan worden de toekomstige afschrijvingen aangepast. Boekwinsten en -verliezen uit de incidentele verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen.

Lasten

De lasten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde grondslagen van waardering en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

Financiële baten en lasten

De financiële baten en lasten betreffen de op de verslagperiode betrekking hebbende ontvangen en betaalde rente-ontvangsten en -uitgaven van uitgegeven en ontvangen leningen en overige kredietfaciliteiten.

Grondslagen voor het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen, met uitzondering van deposito's met een looptijd langer dan drie maanden.

Ontvangen en betaalde interest zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten

Transacties waarbij geen ruil van geldmiddelen plaatsvindt, waaronder financiële leasing, worden niet in het kasstroomoverzicht opgenomen. De betaling van de leasetermijnen uit hoofde van het financiële leasecontract wordt voor het gedeelte dat betrekking heeft op de aflossing als een uitgave uit financieringsactiviteiten aangemerkt en voor het gedeelte dat betrekking heeft op de interest als een uitgave uit operationele activiteiten.

B2 Balans per 31 december 2015

(na verwerking van het resultaat)

1	Activa	31 december 2015	31 december 2014
	Vaste Activa		
1.2	<u>Materiële vaste activa</u>		
1.2.1	Gebouwen en terreinen	222.875	244.428
1.2.2	Inventaris en apparatuur	1.623.766	1.551.222
1.2.3	Andere vaste bedrijfsmiddelen	280.168	335.682
	Materiële vaste activa	2.126.809	2.131.332
1.3	<u>Financiële vaste activa</u>		
1.3.7	Overige financiële vaste activa	24.000	24.000
	Financiële vaste activa	24.000	24.000
	Totaal vaste activa	2.150.809	2.155.332
	Vlottende activa		
1.5	<u>Vorderingen</u>		
1.5.1	Debiteuren	59.059	106.082
1.5.2	Ministerie van OCW	782.958	851.204
1.5.7	Overige vorderingen	13.489	-
1.5.8	Overlopende activa	139.851	550.405
	Vorderingen	995.357	1.507.691
1.7	<u>Liquide middelen</u>		
1.7.1	Kassen	102	32
1.7.2	Banken	2.116.411	1.597.617
	Liquide middelen	2.116.513	1.597.649
	Totaal vlottende activa	3.111.870	3.105.340
	Totaal Activa	5.262.679	5.260.672

2 Passiva		31 december 2015	31 december 2014
2.1	<u>Eigen vermogen</u>		
2.1.1	Algemene Reserve	1.666.807	1.844.337
2.1.2	Bestemmingsreserve publiek	-	22.031
	Eigen vermogen	1.666.807	1.866.368
2.2	<u>Voorzieningen</u>		
2.2.1	Personeelsvoorzieningen	146.243	101.750
2.2.3	Overige voorzieningen	1.447.049	1.137.270
	Voorzieningen	1.593.292	1.239.020
2.3	<u>Langlopende schulden</u>		
2.3.5	Overige langlopende schulden	11.658	10.267
	Langlopende schulden	11.658	10.267
2.4	<u>Kortlopende schulden</u>		
2.4.2	Vooruitontvangen gelden	63.620	-
2.4.3	Crediteuren	144.461	495.906
2.4.7	Belastingen en premies soc.verz.	629.712	530.201
2.4.8	Schulden terzake pensioenen	134.303	159.567
2.4.9	Overige kortlopende schulden	21.307	2.645
2.4.10	Overlopende passiva	997.519	956.698
	Kortlopende schulden	1.990.922	2.145.017
Totaal Passiva		5.262.679	5.260.672

B3 Exploitatierekening over 2015

	Realisatie 2015	Begroting 2015	Realisatie 2014
3 <u>Baten</u>			
3.1 Rijksbijdragen OCW	16.238.356	15.935.000	16.644.571
3.2 Overige overheidsbijdragen en - subsidies	373.550	264.000	253.429
3.5 Overige baten	322.105	182.000	153.961
Totaal Baten	16.934.011	16.381.000	17.051.961
4 <u>Lasten</u>			
4.1 Personeelslasten	13.792.279	13.280.000	13.623.755
4.2 Afschrijvingen	370.618	415.000	440.248
4.3 Huisvestingslasten	1.628.704	1.617.000	1.706.954
4.4 Overige lasten	1.344.728	1.215.000	1.452.420
Totaal Lasten	17.136.329	16.527.000	17.223.377
Saldo baten en lasten	202.318-	146.000-	171.416-
5 <u>Financiële baten en lasten</u>			
5.1 Financiële baten	6.403	10.000	9.795
5.5 Financiële lasten	3.646	3.000	2.008
Saldo financiële baten en lasten	2.757	7.000	7.787
Totaal resultaat	199.561-	139.000-	163.629-

B4 Kasstroomoverzicht 2015

	2015	2014
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Saldo Baten en Lasten	202.318-	171.416-
<i>Aanpassingen voor:</i>		
- Afschrijvingen	376.619	441.031
- Mutaties voorzieningen	354.272	77.451-
- Vorderingen (-/-)	512.334	412.782-
- Kortlopende schulden	154.095-	325.908
Totaal kasstroom uit bedrijfsoperaties	886.812	105.290
- Ontvangen interest	6.403	9.795
- Betaalde interest (-/-)	3.646	2.008
	2.757	7.787
<u>Totaal kasstroom uit operationele activiteiten</u>	889.569	113.077
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
(Des)investerings materiële vaste activa (-/-)	372.095-	367.562-
Investerings financiële vaste activa (-/-)	-	1.500
<u>Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten</u>	372.095-	366.062-
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
Aflossing langlopende schulden (-/-)	1.391	4.070-
<u>Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten</u>	1.391	4.070-
<u>Mutatie liquide middelen</u>	518.865	257.055-
Beginstand liquide middelen	1.597.649	1.854.704
Mutatie liquide middelen	518.864	257.055-
Eindstand liquide middelen	2.116.513	1.597.649

B5 Toelichting op de balans per 31 december 2015

1 Activa

1.2 Materiële vaste activa

		Afschrijvings- jaren	Aanschaf prijs 1-1-2015	Afschrijvingen cumulatief 1-1-2015	Boekwaarde 1-1-2015	Mutaties 2015			Aanschaf Prijs 31-12-2015	Afschrijving cumulatief 31-12-2015	Boekwaarde 31-12-2015
						Investerings	Des investeringen	Afschrijvingen			
1.2.1	<u>Gebouwen en terreinen</u>										
1.2.1.2	Gebouwdelen/verbouwingen	10-40	426.289	181.862	244.428	-	-	21.553	426.290	203.415	222.875
1.2.2	<u>Inventaris en apparatuur</u>										
1.2.2.1	Meubilair	10-20	2.777.402	1.741.622	1.035.780	58.655	-	108.443	2.836.058	1.850.065	985.993
1.2.2.3	Inventaris en apparatuur	5-20	317.787	163.606	154.181	32.439	-	29.160	350.227	192.768	157.459
1.2.2.4	ICT	4-15	1.653.870	1.292.609	361.261	248.870	-	129.818	1.902.741	1.422.427	480.314
1.2.2	Totaal Inventaris en apparatuur		4.749.059	3.197.837	1.551.222	339.964	-	267.421	5.089.026	3.465.260	1.623.766
1.2.3	<u>Andere vaste bedrijfsmiddelen</u>										
1.2.3.1	Leer- hulpmiddelen	6-25	1.477.658	1.141.975	335.682	32.131	-	87.644	1.509.789	1.229.621	280.168
Totaal			6.653.006	4.521.674	2.131.332	372.095	-	376.618	7.025.105	4.898.296	2.126.809

1.3 Financiële vaste activa

		Mutaties 2015		
		Stand per 1-1-2015	Mutaties bij	Mutaties af
				Stand per 31-12-2015
1.3.7	Overige vorderingen	24.000	-	-
		24.000	-	24.000

1.5 Vorderingen

		31 december 2015	31 december 2014
1.5.1	Debiteuren	59.059	106.082
	Ministerie van OCW	-	23.949-
	Te vorderen personele bekostiging	753.954	782.418
	Te vorderen P&A	-	93.738
	Te vorderen prestatiebox	29.004	1.003-
1.5.2	Ministerie van OCW	782.958	851.204
	Overige vorderingen	13.489	-
1.5.7	Overige vorderingen	13.489	-
	Overlopende activa	111.670	148.922
	Vooruitbetaalde kosten	14.260	-
	Vooruitbetaalde huisvestingskosten	13.921	401.483
1.5.8	Overlopende activa	139.851	550.405
	Totaal vorderingen	995.357	1.507.691

1.7 Liquide middelen

		31 december 2015	31 december 2014
1.7.1	Kasmiddelen	102	32
1.7.2	Tegoeden op bankrekeningen	2.116.411	1.597.617
	Liquide middelen	2.116.513	1.597.649

Bij het Ministerie van Financiën is er een kredietlimiet van € 750.000.

2	Passiva					
2.1	Eigen vermogen	Mutaties 2015				
		Stand per 1-1-2015	Bestemming resultaat	Overige mutaties	Stand per 31-12-2015	
2.1.1	Algemene Reserve	1.844.337	199.561-	22.031	1.666.807	
2.1.2	Bestemmingsreserve (publiek)	22.031	-	22.031-	-	
	Totaal Eigen Vermogen	1.866.368	199.561-	-	1.666.807	
2.1.2	Bestemmingsreserve (publiek) Herwaardering activa	22.031	-	22.031-	-	
	Totaal Bestemmingsreserves	22.031	-	22.031-	-	
2.2	Voorzieningen	Mutaties 2015				
		Stand per 1-1-2015	Dotaties	Onttrekkingen	Vrijval	Stand per 31-12-2015
2.2.1	Personeelsvoorzieningen					
	Voorziening jubilea	101.750	24.787	26.437		100.100
	Voorziening sociaal plan	-	166.583	120.440		46.143
2.2.3	Overige voorzieningen					
	Overige voorzieningen	-	20.000	-		20.000
	Onderhoudsvoorziening	1.137.270	440.000	150.221		1.427.049
	Totaal voorzieningen	1.239.020	651.370	297.098	-	1.593.292
			Onderverdeling saldo per 31-12-2015		Stand per 31-12-2015	
			< 1 jaar > 1 jaar			
2.2.1	Personeelsvoorzieningen					
	Voorziening jubilea		12.740	87.360		100.100
	Voorziening sociaal plan		46.143	-		46.143
2.2.3	Overige voorzieningen					-
	Overige voorzieningen		-	20.000		20.000
	Onderhoudsvoorziening		-	1.427.049		1.427.049
	Totaal		58.883	1.534.409		1.593.292

2.3 Langlopende schulden		Mutaties 2015		
	Stand per 1-1-2015	Verstrekte leningen	Aflossingen	Stand per 31-12-2015
2.3.5 Overige langlopende schulden				
PSA Finance Nederland B.V. 1	5.134	2.404	1.708	5.830
PSA Finance Nederland B.V. 2	5.134	2.403	1.708	5.829
Totaal langlopende schulden	10.267	4.807	3.416	11.658
	Onderverdeling saldo			Stand per
	< 1 jaar	1-5 jaar	> 5 jaar	31-12-2015
2.3.5 Overige langlopende schulden	3.551	11.658	-	15.209
Totaal	3.551	11.658	-	15.209
Rente: 16,5%				
Ten behoeven van de financiering zijn aan PSA Finance Nederland B.V. de volgende zekerheden verstrekt: Peugeot Partner met kenteken VD-323-Z en VD-324-Z.				
2.4 Kortlopende schulden	31 december 2015		31 december 2014	
2.4.2 Vooruitgefactureerde en -ontvangen termijnen OHW		63.620		-
2.4.3 Crediteuren		144.461		495.906
Afdr. / inh. loonheffing	588.587		489.510	
Afdr. / inh. Participatiefonds	4-		40.691	
Afdr. / inh. Vervangingsfonds	41.129		-	
2.4.7 Belastingen en premies soc.verz.		629.712		530.201
Afdr. / inh. ABP	109.421		159.567	
Afdr. / inh. FPU	20.718		-	
Afdr. / inh. IP/BW	3.950		-	
Afdr. / inh. pr Partnerpluspensioen	214		-	
2.4.8 Schulden terzake pensioenen		134.303		159.567
Overige kortlopende schulden	2.897		0	
Netto salarissen	18.410		2.645	
2.4.9 Overige kortlopende schulden		21.307		2.645
Overlopende passiva	576.712		505.894	
Te betalen vakantie-uitkering	420.500		450.804	
Te betalen eindejaarsuitkering	307		-	
2.4.10 Overlopende passiva		997.519		956.698
Totaal kortlopende schulden		1.990.922		2.145.017

Model G

G1 Subsidies zonder verrekeningsclausule

Omschrijving toewijzing	Toewijzing		Bedrag toewijzing	Ontvangen t/m 2015	<u>De prestatie ultimo 2015 conform subsidiebeschikking</u>	
	Kenmerk	Datum			Geheel afgerond	Niet geheel afgerond
			€	€		
Lerarenbeurs voor scholing en zij-instromers 2009-2017	DL/B/110284		27.290	27.290	☒	☐
			<u>27.290</u>	<u>27.290</u>		

B6 Niet in de balans opgenomen verplichtingen (passief)/niet uit de balans blijvende rechten (actief)

Overige contracten

Voor de energielevering heeft de stichting meerjarige contracten lopen met twee leveranciers, met een gemiddelde looptijd van vier jaar voor ongeveer € 300.000 op jaarbasis.

Daarnaast is er een meerjarig huurcontract met een leverancier van reproductieapparatuur, met een gemiddelde looptijd van vier jaar, tot 2018-2019. In totaal gaat het om € 111.000 op jaarbasis.

Er is een leaseovereenkomst afgesloten met International Solar Projects I B.V. voor de lease van zonnepanelen voor de duur van 10 jaar. Dit project is gestart op 20 mei 2015.

Huurverplichtingen

Er is een huurcontract voor het bestuurskantoor. De huurlast bedraagt € 77.000 op jaarbasis.

Voor diverse locaties zijn langlopende huurcontracten afgesloten met een totale waarde van circa € 287.000 euro op jaarbasis.

Duurzame inzetbaarheid

In de CAO PO 2014-2015 zijn een aantal vernieuwende afspraken opgenomen rondom duurzame inzetbaarheid van personeel en is de BAPO-regeling vervallen. De nieuwe CAO-regeling betreffende de duurzame inzetbaarheid geeft medewerkers recht op een basisbudget van 40 uur.

Daarnaast is vanaf 57 jaar het sparen van ouderenverlof mogelijk en is er sprake van een overgangsregeling BAPO voor medewerkers vanaf 56 jaar. Deze aanpassing van de CAO heeft ook gevolgen voor de financiële verslaggeving van schoolbesturen met ingang van verslagjaar 2014.

Op basis van geldende wet- en regelgeving is geconcludeerd dat voor gespaarde uren duurzame inzetbaarheid in het kader van het ouderenverlof een voorziening moet worden gevormd.

Het basisbudget (40 uur) duurzame inzetbaarheid voor iedere werknemer kan in principe ook gespaard worden. Deze uren worden echter niet meegenomen in de voorziening, voor zover deze uren niet worden gespaard voor ouderenverlof.

Om uren te kunnen sparen voor ouderenverlof moet de werknemer conform artikel 8.A8 CAO PO vooraf een plan indienen, waarin staat hoe deze verlofuren de komende vijf jaren worden ingezet. Uitgangspunt voor het waarden van de voorziening zijn deze plannen, die zwart op wit staan. De basis voor het vaststellen van de hoogte van de voorziening duurzame inzetbaarheid is het aantal uur dat een medewerker op basis van deze plannen heeft gespaard (en niet heeft opgenomen) vermenigvuldigd met de loonkosten per uur (rekening houdend met de eigen bijdrage en de blijfkans).

Indien aan de voorwaarden voor de onderbouwing van een voorziening wordt voldaan moet het bestuur in 2016 een voorziening vormen.

B7 Toelichting op de exploitatierekening over 2015

3 Baten

	Realisatie 2015	Begroting 2015	Realisatie 2014
3.1 Rijksbijdragen OCW			
3.1.1 Rijksbijdragen OCW	15.203.985	14.754.000	16.217.888
3.1.2 Overige subsidies OCW	507.237	776.000	37.490
3.1.4 Ontvangen doorbetalingen Rijksbijdragen SWV	527.134	405.000	389.193
Rijksbijdragen OCW	16.238.356	15.935.000	16.644.571
<i>Uitsplitsing</i>	-	-	-
<u>3.1.1 Rijksbijdragen OCW</u>			
Rijksbijdragen personeel OCW	12.357.640	11.884.000	13.405.882
Rijksbijdragen materieel OCW	2.846.345	2.870.000	2.812.006
	15.203.985	14.754.000	16.217.888
<u>3.1.2 Overige subsidies OCW</u>			
Niet-geoordeelde subsidies	507.237	776.000	37.490
	507.237	776.000	37.490
3.2 Overige overheidsbijdragen en -subsidies	Realisatie 2015	Begroting 2015	Realisatie 2014
3.2.1 Gemeentelijke bijdragen	296.862	152.000	117.640
3.2.2 Overige overheidsbijdragen en -subsidies	76.688	112.000	135.789
Overige overheidsbijdragen en -subsidies	373.550	264.000	253.429
3.5 Overige baten	Realisatie 2015	Begroting 2015	Realisatie 2014
3.5.1 Verhuur	103.045	60.000	90.098
3.5.2 Detachering personeel	68.325	10.000	10.607
3.5.5 Ouderbijdragen	9.941	-	-
3.5.6 Overige	140.794	112.000	53.256
Overige baten	322.105	182.000	153.961

4 Lasten			
4.1 Personeelslasten	Realisatie 2015	Begroting 2015	Realisatie 2014
4.1.1 Lonen en salarissen	13.416.285	13.389.000	13.815.823
4.1.2 Overige personele lasten	968.095	620.000	474.030
4.1.3 Af: uitkeringen	592.101-	729.000-	666.098-
Personeelslasten	13.792.279	13.280.000	13.623.755
<i>Uitsplitsing</i>	-	-	-
4.1.1 Lonen en salarissen			
Brutolonen en salarissen	9.972.318	13.389.000	10.059.809
Sociale lasten	2.218.408	-	2.319.796
Pensioenpremies	1.225.559	-	1.436.218
	13.416.285	13.389.000	13.815.823
4.1.2 Overige personele lasten			
Reiskosten (woon- werkverkeer)	81.356	-	56.575
Dienstreizen	45.084	54.000	-
Gratificaties	14.543	-	30.334
Personeel niet in loondienst	185.359	60.000	162.145
Dotatie personele voorzieningen	211.371	75.000	3.088-
Scholing	222.751	175.000	115.534
Arbo-dienstverlening	46.137	55.000	52.686
Overige	161.494	200.000	59.844
	968.095	620.000	474.030
Er heeft bezoldiging plaatsgevonden conform artikel 383 lid 1 BW. Voor een specificatie van het bedrag zie bijlage C5.			
<i>Gemiddeld aantal FTE's</i>	2015		2014
- Directie	6		8
- Onderwijzend Personeel	174		170
- Onderwijs Ondersteunend Personeel	23		22
	203		200
Boekjaar 2014 is exclusief vervangers ten laste van vervangingsfonds. In 2015 zijn deze wel meegenomen. Het aantal vervangers betreft 10,5 FTE.			
4.2 Afschrijvingen	Realisatie 2015	Begroting 2015	Realisatie 2014
4.2.2 Gebouwen	21.552	30.000	27.087
4.2.3 Inventaris en apparatuur	261.420	260.000	305.050
4.2.5 Leermiddelen	87.646	125.000	108.111
Afschrijvingen	370.618	415.000	440.248

4.3 Huisvestingslasten	Realisatie 2015	Begroting 2015	Realisatie 2014
4.3.1 Huur	363.925	380.000	281.155
4.3.3 Onderhoud	167.967	155.000	116.097
4.3.4 Energie en water	201.390	267.000	392.883
4.3.5 Schoonmaakkosten	417.456	335.000	405.593
4.3.6 Heffingen	35.461	35.000	31.929
4.3.7 Dotatie onderhoudsvoorzieningen	440.000	440.000	375.000
4.3.8 Overige huisvestingslasten	2.505	5.000	104.297
Huisvestingslasten	1.628.704	1.617.000	1.706.954
4.4 Overige lasten	Realisatie 2015	Begroting 2015	Realisatie 2014
4.4.1 Administratie en beheerslasten	359.239	366.000	471.181
4.4.2 Inventaris en apparatuur	413.858	344.000	404.082
4.4.4 Overige	571.631	505.000	577.157
Overige lasten	1.344.728	1.215.000	1.452.420
<i>Uitsplitsing</i>	-	-	-
<u>4.4.1 Administratie en beheerslasten</u>			
Administratie- en accountantskosten*	255.242	224.000	185.127
Kantoorbenodigdheden	8.495	19.000	-
Reis- en verblijfkosten	9.413	12.000	-
Telefoonkosten	21.442	41.000	28.414
Kabeltelevisie	4.942	10.000	9.834
Overige beheerslasten	59.704	60.000	247.806
	359.238	366.000	471.181
<u>4.4.2 Inventaris en apparatuur</u>			
Inventaris en apparatuur	4.709	7.000	5.729
ICT-verbruikskosten	272.309	128.000	107.235
ICT-licenties	136.840	209.000	291.118
	413.858	344.000	404.082
<u>4.4.4 Overige</u>			
Representatiekosten	7.081	5.000	2.633
Schoolse activiteiten	45.491	40.000	37.343
PR/Schoolkrant	57.898	70.000	66.993
Verzekeringen	8.675	10.000	13.667
Abonnementen	45.663	35.000	35.788
Medezeggenschapsraad	6.787	15.000	9.397
GMR	149	-	-
Verbruiksmateriaal onderwijs	201.058	220.000	277.999
Kopieerkosten	198.829	110.000	133.337
	571.631	505.000	577.157
* <i>Specificatie honorarium accountant</i>			
- onderzoek jaarrekening	18.000	-	-
Accountantskosten	18.000	-	-

5.1	Financiële baten	Realisatie 2015	Begroting 2015	Realisatie 2014
		6.403	10.000	9.795
	Financiële baten			
5.5	Financiële lasten	Realisatie 2015	Begroting 2015	Realisatie 2014
		2.994	3.000	1.225
	Rente- en bankkosten	652	-	783
	Rente leaseverplichting			
	Financiële lasten	3.646	3.000	2.008

C Overige gegevens

C1 Controleverklaring

C2 (Voorstel) bestemming van het exploitatiesaldo

Het exploitatieresultaat over het jaar 2015 bedraagt € 199.561 negatief.

Het bestuur heeft besloten het exploitatieresultaat als volgt te verdelen en te onttrekken aan de volgende reserves:

	Stand 1-1-2015	Bestemming resultaat	Overige mutaties	Stand 31-12-2015
Algemene Reserve	1.844.337	199.561-	22.031	1.666.807
Bestemmingsreserve (publiek)	22.031	-	22.031-	-
	1.866.368	199.561-	-	1.666.807
	Stand 1-1-2015	Bestemming resultaat	Overige mutaties	Stand 31-12-2015
<i>Bestemmingsreserve (publiek)</i>				
Herwaardering activa	22.031	-	22.031-	-
	22.031	-	22.031-	-
Totaal Bestemmingsreserves	22.031	-	22.031-	-

C3 Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben zich geen gebeurtenissen na balansdatum voorgedaan die aanleiding geven hier te worden

C4 Overzicht verbonden partijen

Overige verbonden partijen (minderheidsbelang en geen beslissende zeggenschap)

Naam	Juridische vorm	Statutaire zetel
Samenwerkingsverband Onderwijs Zorgkoepel (naamswijziging medio 2015 in Samenwerkingsverband Zeeluwe)	Stichting	Hardewijk

C5 Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector

Vermelding bezoldiging topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen

Vermelding alle bestuurders met dienstbetrekking

Functie of functies	Voorzittersclausule van toepassing (J/N)	Naam	Ingangsdatum dienstverband	Einddatum dienstverband	Omvang dienstverband in FTE	Beloning	Belastbare vaste en variabele onkostenvergoedingen	Voorzieningen beloning betaalbaar op termijn	Uitkeringen wegens beëindiging van het dienstverband
Bestuurder	J	B.J.R. Redder	1-3-2014		1,000	€ 106.031	€ 8.327	€ 14.947*	€ 0

Vermelding alle toezichthouders

Functie of functies	Voorzitter of lid (J/N)	Naam	Ingangsdatum dienstverband	Einddatum dienstverband	Omvang dienstverband in FTE	Beloning	Belastbare vaste en variabele onkostenvergoedingen	Voorzieningen beloning betaalbaar op termijn	Uitkeringen wegens beëindiging van het dienstverband
Voorzitter	J	Mevr. F. Hengeveld					€ 6.300		
Lid	J	Mevr. E.H.C. ten Have-Schoonhoven					€ 4.200		
Lid	J	Dhr. W.H. Ellenbroek					€ 4.200		
Lid	J	Dhr. E.L.M. de Bruijn					€ 5.082		
Lid	J	Dhr. R.R. Scholten					€ 5.082		

Toelichting bij het samenstellen van de WNT verantwoording:

Bij de samenstelling van de in deze paragraaf opgenomen verantwoording uit hoofde van de WNT zijn de Beleidsregels toepassing WNT d.d. 26 februari 2014, inclusief de wijziging van 12 maart 2014, van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties als uitgangspunt gehanteerd.

Stichting Primair Openbaar Onderwijs Noord-Veluwe herkent de door de Minister van BZK in zijn kamerbrief d.d. 27 februari 2014 onderkende uitvoeringsproblemen met betrekking tot externe niet-topfunctionarissen. In lijn met paragraaf 6 van de (gewijzigde) Beleidsregels toepassing WNT legt de stichting geen verantwoording af over externe niet-topfunctionarissen.

In het kader van de WNT wordt vermeld dat Stichting Primair Openbaar Onderwijs Noord-Veluwe in 2015 geen functionarissen in dienst heeft gehad waarvan het belastbaar jaarloon uitsteeg boven de vastgestelde voor de instelling van toepassing zijnde normbedragen.

* Betreft pensioenpremie ABP

Bestuursbesluit

Vergadering Raad van Toezicht d.d. 15 juni 2016

Geachte Raad,

Hierbij stel ik u voor de jaarrekening 2015 vast te stellen met een negatief saldo van € 199.561 en akkoord te gaan met de verwerking van voornoemd saldo in de reserves conform het voorstel resultaatbestemming.

Harderwijk, 15 juni 2016

Voorzitter College van Bestuur,
B.J.R. Redder

Besluit Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht stelt de jaarrekening 2015 vast met een negatiefsaldo van € 199.561 en gaat akkoord met de verwerking van voornoemd saldo aan de reserves conform het voorstel resultaatbestemming.

Harderwijk, 15 juni 2016

Mevr. F. Hengeveld
Voorzitter

Dhr. R.R. Scholten
Lid

Dhr. W.H. Ellenbroek
Lid

Dhr. E.L.M. de Bruijn
Lid